

Telefon: (011) 310 14 01, 310 14 02
E-mail: info@epindustrija.rs
www.ep-industry.com

GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ

2015

Beograd, 2016. godine

U skladu sa članom 50. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011, 112/2015) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012, 5/2015) i članom 29. Zakona o računovodstvu, Energoprojekt Industrija a.d. Beograd, MB:07073224 objavljuje Godišnji konsolidovani izveštaj za 2015. godinu.

SADRŽAJ

- I. Konsolidovani finansijski izveštaji
- II. Izveštaj nezavisnog revizora
- III. Godišnji konsolidovani izveštaj o poslovanju
- IV. Izjava lica odgovornih za sastavljanje izveštaja

I

Konsolidovani finansijski izveštaji

Bilans stanja
Bilans uspeha
Izveštaj o ostalom rezultatu
Izveštaj o promenama na kapitalu
Izveštaj o tokovima gotovine
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Naziv	EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI
Sedište	BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12
Matični broj	7073224
Šif. delatnosti	7112
PIB	100830795

BILANS STANJA
na dan 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPOMENA BROJ	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3		5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		927,477	896,944	-
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	21	3,223	2,720	-
010 i deo 019	1. Uaganja u razvoj	0004				
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	21	3,223	2,720	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006				
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007				
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008				
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		330,255	330,548	-
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011				
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	22.1	310,946	313,724	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	22.1	14,022	11,552	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	22.2	5,166	5,142	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	22.1	121	130	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016				
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017				
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-	-
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020				
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021				
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022				
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023				
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		593,999	563,676	-
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025				
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	23.1	592,376	552,727	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027				
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028				
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029				
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030				
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031				
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			9,178	
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	23.2	1,623	1,771	
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		-	-	-
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035				
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036				
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037				
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038				
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039				
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040				
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041				

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPOMENA BROJ	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3		5	6	7
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042				
	G. OBRtnA IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		242,557	195,981	-
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	24	7,625	1,927	-
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045				
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046				
12	3. Gotovi proizvodi	0047				
13	4. Roba	0048	24	1,138		
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049				
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	24	6,487	1,927	
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	25	77,118	166,386	-
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052				
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053				
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054	25	1,737	4,992	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055	25	22,920	21,647	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	25	6,529	9,581	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	25	45,932	130,166	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058				
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059				
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	27	1,206	1,760	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061				
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	28	9,903	-	-
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063				
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064	28	334		
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065				
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066				
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	28	9,569		
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	29	79,955	7,755	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069	30.1	1,878	3,718	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	30.2	64,872	14,435	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		1,170,034	1,092,925	-
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0072	40	76,670	13,774	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401	31	932,858	891,518	-
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	31.1	89,558	89,558	-
300	1. Akcijski kapital	0403	31.1	80,897	80,897	
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404				
302	3. Ulozi	0405				
303	4. Državni kapital	0406				
304	5. Društveni kapital	0407				
305	6. Zadržani udeli	0408				
306	7. Emisiona premija	0409				
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	31.1	8,661	8,661	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411				
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412				
32	IV. REZERVE	0413	31.2	22,504	22,504	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	31.3	430,866	431,166	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415				
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	31.4			
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417	31.5	723	394	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418	31.5	390,653	348,684	-
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419	31.5	349,319	292,599	
				41,334	56,085	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPOMENA BROJ	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3		5	6	7
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420				
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421				
350	1. Gubitak ranijih godina	0422				
351	2. Gubitak tekuće godine	0423				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424	32	2,893	3,301	-
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	32	2,893	3,301	-
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426				
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427				
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428				
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	32	2,893	3,301	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430				
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432				
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433				
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434				
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435				
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436				
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437				
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438				
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439				
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440				
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	38	40,028	39,937	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		194,255	158,169	-
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	33	31,117	2,973	-
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444				
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445	33	590	982	
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446				
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			1,991	
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448				
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	33	30,527		
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	34	57,204	23,177	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	35	88,991	97,190	-
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452	35	75,247	75,228	
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453				
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454	35	6,896	9,979	
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455	35	2,104	2,093	
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	35	4,492	3,916	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	35	252	5,974	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458				
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	36	13,608	21,897	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460				
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	37.2	1,964	6,977	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	37.3	1,371	5,955	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463				
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		1,170,034	1,092,925	-
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	40	76,670	13,774	

U Beogradu,
dana 07.04.2016 godine

Zakonski zastupnik
Popović Ljubisav

Naziv **EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI**

Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

Matični broj
Šif. delatnosti
PIB

BILANS USPEHA
za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPO- MENA	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3		5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 I 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		306,963	371,853
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	8.1	1,983	3,217
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	8.1	1,983	3,217
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	8.2	304,833	368,636
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	8.2	3,570	1,135
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	8.2	124,037	25,374
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	8.2	177,226	342,127
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	8.3	147	
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
55 do 55, 62 I 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥ 0	1018		343,363	353,780
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	9	1,517	2,839
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020			
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	10	1,296	1,248
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	10	5,106	4,221
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	11	175,423	197,737
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	12	98,269	85,610
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	13	6,543	2,131
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	13	205	736
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	14	55,004	59,258
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030		-	18,073
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031		36,400	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032	15.1	93,939	79,782
66, osim 662, 663 I 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033	15.1	69,795	63,935
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034	15.1	20	
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	15.1	1,795	2,946
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036	15.1	67,980	60,989
662	4. Ostali finansijski prihodi	1037	15.1		
	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	15.1	423	154
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	15.1	23,721	15,693
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	15.2	16,527	14,832
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041	15.2	509	3,941
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	15.2	466	3,477
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	15.2	43	464
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044	15.2		

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPO- MENA	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3		5	6
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045	15.2		
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	15.2	480	146
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	15.2	15,538	10,745
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		77,412	64,950
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	16.1	337	1,147
583 i 585	I. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	16.2	153	22,630
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	17.1	954	419
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	17.2	732	1,239
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		41,418	60,720
	L.J. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056	18	7	
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057			2,570
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058	19	41,425	58,150
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060			
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	20	91	2,065
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064	20	41,334	56,085
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		41,334	56,085
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1070			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu,

dana 07.04.2016 godine

Zakonski zastupnik

Popović Lubisav

Naziv EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj 7073224

Šif. delatnosti 7112

PIB 100830795

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		41,334	56,085
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			211,855
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		300	940
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006			
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011			
	b) gubici	2012		329	394
335	2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobitci	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUHvatNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) > 0	2019			210,521
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUHvatNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) > 0	2020		629	
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			29,233
	IV. NETO OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK (2019-2020-2021) > 0	2022			181,288
	V. NETO OSTALI SVEOBUHvatNI GUBITAK (2020-2019+2021) > 0	2023		629	
	V. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) > 0	2024		40,705	237,373
	II. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) > 0	2025			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 > 0 ili AOP 2025 > 0	2026			
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

U Beogradu,

dana 07.04.2016 godine

Zakonski zastupnik

Popović Ljubisav

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2015.

Redni broj	OPIS	Komponenta kapitala															
		AOP	30 Osnovni kapital	AOP	31 Upisani a neuplaćeni kapital	AOP	32 Rezerve	AOP	35 Gubitak	AOP	0471 237 Otkupljene sopstvene akcije	AOP	34 Neraspoređen i dobitak	AOP	330 Revalorizacion e rezerve	AOP	331 Aktuarski dobici ili gubici
1	Početno stanje na dan 01.01.2014.		3		4		5		6		7		8		9		10
1	a) dugovni saldo računa	4001		4019		4037		4055		4073		4091		4109		4127	
	b) potražni saldo računa	4002	89,558	4020		4038	22,504	4056		4074		4092	287,428	4110	250,671	4128	
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4003		4021		4039		4057		4075		4093		4111		4129	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4004		4022		4040		4058		4076		4094		4112		4130	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014.																
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4005	-	4023		4041	-	4059	-	4077	-	4095	-	4113	-	4131	-
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a-2b) ≥ 0	4006	89,558	4024		4042	22,504	4060	-	4078	-	4096	287,428	4114	250,671	4132	-
4	Promene u prethodnoj 2014. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4007		4025		4043		4061		4079		4097	90,958	4115	31,360	4133	
	b) promet na potražnoj strani računa	4008		4026		4044		4062		4080		4098	152,214	4116	211,855	4134	
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.																
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4009	-	4027		4045	-	4063	-	4081	-	4099	-	4117	-	4135	-
	b) potražni saldo računa (3b-4a-4b) ≥ 0	4010	89,558	4028		4046	22,504	4064	-	4082	-	4100	348,684	4118	431,166	4136	-
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4011		4029		4047		4065		4083		4101		4119		4137	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4012		4030		4048		4066		4084		4102		4120		4138	
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.																
	a) Korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4013	-	4031		4049	-	4067	-	4085	-	4103	-	4121	-	4139	-
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a-6b) ≥ 0	4014	89,558	4032		4050	22,504	4068	-	4086	-	4104	348,684	4122	431,166	4140	-
8	Promene u tekućoj 2015. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4015		4033		4051		4069		4087		4105	28,330	4123	300	4141	
	b) promet na potražnoj strani računa	4016		4034		4052		4070		4088		4106	70,299	4124		4142	
9	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2015.																
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4017	-	4035		4053	-	4071	-	4089	-	4107	-	4125	-	4143	-
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4018	89,558	4036		4054	22,504	4072	-	4090	-	4108	390,653	4126	430,666	4144	-

Naziv

EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište

BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj

7073224

Šif. delatnosti

7112

PIB

100830795

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata										Ukupan kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ (red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	Gubitak iznad kapitla [Σ (red 1a kol.3 do kol.15) - Σ (red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0			
		AOP	332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente	AOP	333 Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom dobitku ili gubitku prijeduzetih društava	AOP	334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu inostanog poslovanja i prerećuna finansijskih izveštaja	AOP	336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka	AOP	337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju			16	17	
1	2 Početno stanje na dan 01.01.2014.		11		12		13		14		15		16	17		
		4145		4163		4181	394	4199		4217			4235	649,767	4244	-
1	a) dugovni saldo računa b) potražni saldo računa	4146		4164		4182		4200		4218			4235	649,767	4244	-
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika															
		4147		4165		4183		4201		4219			4236		4245	
2	a) ispravke na dugovnoj strani računa b) ispravke na potražnoj strani računa	4148		4166		4184		4202		4220			4236		4245	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014.															
		4149	-	4167	-	4185	394	4203	-	4221	-		4237	649,767	4246	-
3	a) Korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0 b) Korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4150	-	4168	-	4186	-	4204	-	4222	-		4237	649,767	4246	-
4	Promene u prethodnoj 2014. godini															
		4151		4169		4187		4205		4223			4238		4247	
4	a) promene na dugovnoj strani računa b) promene na potražnoj strani računa	4152		4170		4188		4206		4224			4238		4247	
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.															
		4153	-	4171	-	4189	394	4207	-	4225	-		4239	891,518	4248	-
5	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0 b) potražni saldo računa (3b-4a-4b) ≥ 0	4154	-	4172	-	4190	-	4208	-	4226	-		4239	891,518	4248	-
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika															
		4155		4173		4191		4209		4227			4240		4249	
6	a) ispravke na dugovnoj strani računa b) ispravke na potražnoj strani računa	4156		4174		4192		4210		4228			4240		4249	
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.															
		4157	-	4175	-	4193	394	4211	-	4229	-		4241	891,518	4250	-
7	a) Korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0 b) Korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4158	-	4176	-	4194	-	4212	-	4230	-		4241	891,518	4250	-
8	Promene u tekućoj 2015. godini															
		4159		4177		4195	329	4213		4231			4242		4251	
8	a) promene na dugovnoj strani računa b) promene na potražnoj strani računa	4160		4178		4196		4214		4232			4242		4251	
9	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2015.															
		4161	-	4179	-	4197	723	4215	-	4233	-		4243	932,858	4252	-
9	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0 b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4162	-	4180	-	4198	-	4216	-	4234	-		4243	932,858	4252	-

u hiljadama dinara

Naziv EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj 7073224

Šif. delatnosti 7112

PIB 100830795

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	416,435	334,877
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	414,999	330,066
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	423	
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	1,013	4,811
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	398,504	382,204
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	190,581	141,480
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	182,610	194,891
3. Plaćene kamate	3008	376	29
4. Porez na dobitak	3009		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	24,937	45,804
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	17,931	-
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	-	47,327
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	28,330	64,729
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3015		36,229
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016		8,958
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017		169
5. Primljene dividende	3018	28,330	19,373
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	7,011	10,083
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	6,786	10,083
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022	225	
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	21,319	54,646
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	-	-
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	27,866	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028	27,866	
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	-	22,358
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034		22,357
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		1
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	27,866	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	-	22,358
G. Svega prilivi gotovine (3001+3013+3025)	3040	472,631	399,606
D. Svega odlivi gotovine (3005+3019+3031)	3041	405,515	414,645
Đ. Neto prilivi gotovine (3040-3041)	3042	67,116	-
E. Neto odliv gotovine (3041-3040)	3043	-	15,039
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	7,755	16,229
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	5,084	6,565
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045)	3047	79,955	7,755

U Beogradu,

dana 07.04.2016 godine

Zakonski zastupnik

Popović Ljubisav

ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA A.D.

**NAPOMENE UZ GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 2016. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	4
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	4
3. KONSOLIDACIJA	8
3.1. Zavisna društva.....	8
3.2. Pridružena društva	8
3.3. Zajednički aranžmani	8
4. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	10
5. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA	11
6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	11
6.1. Procenjivanje	12
6.2. Efekti kurseva stranih valuta	12
6.3. Prihodi	13
6.4. Rashodi.....	14
6.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	15
6.6. Porez na dobitak	15
6.7. Nematerijalna imovina	17
6.8. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	17
6.9. Lizing.....	18
6.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	19
6.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	20
6.12. Investicione nekretnine	21
6.13. Zalihe.....	22
6.14. Stalna sredstva namenjena prodaji.....	22
6.15. Finansijski instrumenti	23
6.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	25
6.17. Kratkoročna potraživanja	26
6.18. Finansijski plasmani	26
6.19. Obaveze	27
6.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	28
6.21. Naknade zaposlenima	29
7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU	30
7.1. Kreditni rizik	31
7.2. Tržišni rizik	33
7.3. Rizik likvidnosti	34
7.4. Upravljanje rizikom kapitala	35
8. POSLOVNI PRIHODI	37
8.1. Prihodi od prodaje robe	37
8.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	37
8.3. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi.....	38
9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	38
10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	38
11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	39
12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	39
13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	40
14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	40
15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	41
15.1. Finansijski prihodi.....	41
15.2. Finansijski rashodi.....	42
16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	43
16.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha.....	43

16.2.	Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	43
17.	OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	43
17.1.	Ostali prihodi	43
17.2.	Ostali rashodi	44
18.	NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA.....	44
19.	DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	45
20.	POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK.....	46
21.	NEMATERIJALNA IMOVINA	48
22.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	49
22.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	49
22.2.	Investicione nekretnine	52
23.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	54
23.1.	Učešća u kapitalu	54
23.2.	Dugoročni plasmani	55
24.	ZALIHE.....	55
25.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	56
26.	POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA.....	56
27.	DRUGA POTRAŽIVANJA	57
28.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	58
29.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	58
30.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	59
30.1.	Porez na dodatu vrednost.....	59
30.2.	Aktivna vremenska razgraničenja.....	60
31.	KAPITAL	61
31.1.	Osnovni kapital.....	62
31.2.	Rezerve	62
31.3.	Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	63
31.4.	Nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	63
31.5.	Neraspoređeni dobitak.....	64
32.	DUGOROČNA REZERVISANJA	65
32.1.	Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	65
32.2.	Rezervisanja za troškove sudskih sporova.....	67
33.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	67
34.	PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	68
35.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	68
36.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	69
37.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	69
37.1.	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost.....	69
37.2.	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.....	70
37.3.	Pasivna vremenska razgraničenja	70
38.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	71
39.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	73
40.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	74
41.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA.....	74
42.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	74
43.	POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	74
44.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	75

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Industrija je akcionarsko društvo za projektovanje, konsalting i inženjering industrijskih objekata i postrojenja (u daljem tekstu: Društvo) u Beogradu. Društvo je osnovano kao posebno pravno lice Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu broj FI 10668/78 koje je doneto 03.01.1979. godine. Registrovano je kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8034/2005 od 04.04.2005. godine.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07073224
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112 - Inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100830795

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** su inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje. Preciznije, Društvo se bavi projektovanjem, konsaltingom i inženjeringom industrijskih objekata i postrojenja u zemlji i inostranstvu, trgovinom na veliko hemijskim proizvodima i drugim delatnostima iz Osnivačkog akta Društva.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **malo pravno lice**. Akcijama Društva se trguje na Beogradskoj berzi.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014); i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja korišćeni su aktuelni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 15.12.2015. godine od strane Odbora direktora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Društva za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u **Napomeni 6.**

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i

- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili su na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine); i
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2012-2014", objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani" - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 "Regulatorni računi razgraničenja" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 "Prihodi iz ugovora sa klijentima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine); i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 "Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima" - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

3. KONSOLIDACIJA

Konsolidovani finansijski izveštaji su finansijski izveštaji grupe koji su prezentovani kao izveštaji jedinstvenog ekonomskog entiteta.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljaju se korišćenjem jednoobraznih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima. U slučaju da član grupe, koji čini matično društvo sa svim svojim zavisnim društvima, za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima koristi računovodstvene politike drugačije od onih koje su usvojene u konsolidovanim finansijskim izveštajima, vrše se odgovarajuća korigovanja njegovih finansijskih izveštaja (shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

3.1. Zavisna društva

Pod *zavisnim društvom* smatra se društvo koje je pod kontrolom Društva (matičnog društva).

Društvo kontroliše društvo u koje je investiralo, ako i samo ako ima sve što sledi:

- moć nad društvom u koji je investirao (ima sadašnju sposobnost da usmerava relevantne aktivnosti, tj. aktivnosti koje značajno utiču na prinose društva u koji je investirano);
- izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u društvu u koji je investirao i
- sposobnost da koristi svoju moć nad društvom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva u skladu sa MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izveštaji je metod potpune konsolidacije. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Učešća bez prava kontrole su iskazana posebno.

3.2. Pridružena društva

Pridruženo društvo je ono društvo nad kojim Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kog poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%.

Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva u skladu sa MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate je equity metod (metod udela). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno, ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka, razlika većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

3.3. Zajednički aranžmani

Zajednički aranžman je aranžman u kome dve ili više strana imaju zajedničku kontrolu. Zajednička kontrola postoji samo kada odluke o relevantnim aktivnostima zahtevaju jednoglasnu odluku strana koje dele kontrolu.

U zavisnosti od prava i obaveza strana u aranžmanu, zajednički aranžman može biti ili zajedničko poslovanje ili zajednički poduhvat.

Zajedničko poslovanje je zajednički aranžman u kome strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poslovanju) imaju prava na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman. Učesnici u zajedničkom poslovanju priznaju:

- svoju imovinu, uključujući i svoje učešće u imovini koja je u zajedničkom vlasništvu;
- svoje obaveze, uključujući i svoj deo u obavezama koje su preuzete;
- svoje prihode od prodaje svog učešće u rezultatima nastalim iz zajedničkog poslovanja;
- svoj deo prihoda od prodaje rezultata zajedničkog poslovanja i
- svoje rashode, uključujući svoj deo u svim rashodima koji su zajednički nastali.

Računovodstveno obuhvatanje zajedničkog poslovanja u pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva vrši se u skladu sa MSFI koji se primenjuju na datu imovinu, obavezu, prihod ili rashod.

Zajednički poduhvat je zajednički aranžman u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poduhvatu) imaju prava na neto imovinom aranžmana, što podrazumeva da sama finansijska struktura, a ne učesnici u zajedničkom poduhvatu ima pravo na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman.

Učešće u zajedničkom poduhvatu u konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva obuhvata se equity metodom (metodom udela) u skladu sa MRS 28, dok se u pojedinačnim finansijskim izveštajima ono obuhvata po nabavnoj vrednosti u skladu sa MRS 27.

Strane koje učestvuju u zajedničkom aranžmanu, ali nemaju zajedničku kontrolu nad njim, u svojim pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima obuhvataju svoje učešće u zajedničkom poslovanju i zajedničkom poduhvatu u skladu sa relevantnim odredbama MSFI 11.

Grupu za konsolidaciju čine Društvo niže navedena zavisna i pridružena društva u zemlji i inostranstvu.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- Zahinos Ltd Kipar

Pridružena društva u zemlji su:

- Energopet doo
- Energoplast doo

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

Naziv društva	PIB	Matični broj	Šifra delatnosti	Status	Vlasništvo (%)
Energopet doo	100001441	17165941	25240	pridruženo	33,33
Energoplast doo	101831672	17330454	25210	pridruženo	40,00
Zahinos Ltd.	11, Grigori Afxentiou Street, Centro Imperio, Limasol, Kipar			zavisno	100,00

4. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

5. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i

računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

6.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

6.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	<i>Iznos u dinarima</i>	
1 EUR	121.6261	120,9583
1 USD	111.2468	99.4641

6.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te

transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

6.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda**, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim приходima.

6.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

6.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim

periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit i to dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

6.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

6.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

1. zemljište;
2. objekti;
3. postrojenja i oprema; i
4. ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

6.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing,

ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

6.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

6.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

6.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

6.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja), i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije, i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

6.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova

knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

6.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća;
- zajmovi (kredit) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

6.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

6.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

6.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadiivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

6.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnjanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

6.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

6.21. Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano

MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu sa *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Društvo izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

7.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana. Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove otežane likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Potraživanja po osnovu prodaje:		
a) Oprema		4,992
b) Visokogradnja	22,920	21,647
c) Energoprojekt Sunnzville d.o.o.	292	
d) Urbanizam i arhitektura	884	
e) Energopet	561	
f) RTB BOR		7
g) Henkel		510
h) Rudnik bakra Majdanpek	2,926	3,411
i) RAAP Zastava Kragujevac		90
j) Galenika	485	485
k) Imlek		153
l) Sojaprotein		2,971
lj) AIR Serbia		1,937
m) Zorka Pharm Šabac	189	
n) Enginerin&Procurement Service	44,291	127,565
nj) Tetrapak	1,641	2,601
o) Vaterpolo savez Srbije	2,627	
Ostali	302	17
<i>Svega</i>	<i>77,118</i>	<i>166,386</i>

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	852	4,992
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	884	
f) Preko 365 dana	22,920	21,647
Svega	24,656	26,639
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	3,118	5,955
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		1,137
f) Preko 365 dana	3,411	2,490
Svega	6,529	9,582
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	2,023	73,107
c) 30 - 60 dana		44,443
d) 60 - 90 dana		12,615
e) 90 - 365 dana	41,007	
f) Preko 365 dana	2,903	
Svega	45,933	130,165
UKUPNO	77,118	166,386

7.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kurseva stanih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama.

Društvo je izloženo valutnom riziku.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobavljači u zemlji (matična i zavisna pravna lica):		
Energoprojekt Holding	75,247	75,228
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):	6,896	9,979
a) Entel EP	68	2,136
b) Visokogradnja	6,775	6,539
c) Energodata	53	1,304
d) Ostali dobavljači u zemlji	4,492	3,916
<i>Svega</i>	<i>86,635</i>	<i>89,123</i>
Dobavljači u inostranstvu (matična i zavisna pravna lica):		
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):	2,356	8,067
a) Viskogradnja	2,104	2,093
b) Dobavljači u Kazahstanu	252	5,974
<i>Svega</i>	<i>2,356</i>	<i>8,067</i>
UKUPNO	88,991	97,190

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Društvo nije opterećeno rizikom od promene cena.

7.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;

- gotovinski rasio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2015	2014
Opšti rasio likvidnosti	2:1	1.25	1.24
Rigorozni rasio likvidnosti	1:1	1.21	1.23
Gotovinski rasio likvidnosti		0.41	0.05
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)	Pozitivna vrednost	48.302	37.812

Na osnovu prikazanih podataka, može se zaključiti da je došlo do delimičnog poboljšanja pokazatelja gotovinskog racia likvidnosti i neto obrtnih sredstava u odnosu na prethodnu godinu.

Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoloživu gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

7.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Neto dobitak/gubitak	41,334	56,085
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	891,518	
b) Kapital na kraju godine	932,858	891,518
Svega	<i>912,188</i>	<i>445,759</i>
Stopa prinosa na kraju godine	4.53%	12.58%

Shodno podacima iz tabele, jasno je da se rezultati poslovanja u 2014. i 2015. godini, sa aspekta održivosti kapitala, ne mogu oceniti kao zadovoljavajući, tako da je **rizik kapitala izražen**.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Obaveze	194,255	158,169
Ukupna sredstva	1,170,034	1,092,925
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	<i>16.60</i>	<i>14.47</i>
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	932,859	891,518
b) Dugoročna rezervisanja i obaveze	42,921	43,238
Svega	<i>975,780</i>	<i>934,756</i>
Ukupna sredstva	1,170,034	1,092,925
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	83.40	85.53

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto zaduženost:		
a) Finansijske obaveze	194,255	158,169
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	79,955	7,755
<i>Svega</i>	<i>114,300</i>	<i>150,414</i>
Kapital	932,858	891,518
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 8.16	1 : 5.93

BILANS USPEHA**8. POSLOVNI PRIHODI****8.1. Prihodi od prodaje robe****INDUSTRIJA**

Struktura prihoda od prodaje robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	1,983	3,217
UKUPNO	1,983	3,217

Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu su ostvareni prodajom PET granulata.

$$\underline{\underline{\text{KONSOLIDOVANO} = 1.983 + 0 = 1.983}}$$

8.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga**INDUSTRIJA**

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	3,570	1,135
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	124,037	25,374
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	177,226	342,127
UKUPNO	304,833	368,636

Prihodi od prodaje na usluga na domaćem tržištu se odnose najviše na prihode ostvarene pružanjem usluga investitorima Air Srbija i Zorka Pharm Šabac, dok se na inostranom tržištu najviše odnose na investitora Engineering&Procurement Services, Bokserski savez magistanske oblasti i Kazhrom.

KONSOLIDOVANO = 304.833 + 0 = 304.833

8.3. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

INDUSTRIJA

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od izdavanja stanova	147	
<i>Svega</i>	0	
UKUPNO	147	0

KONSOLIDOVANO = 147 + 0 = 0

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

INDUSTRIJA

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Nabavna vrednost prodate robe:	1,517	2,839
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		
b) Nabavna vrednost prodate robe na domaćem tržištu	1,517	2,839
c) Nabavna vrednost prodate robe na inostranom tržištu		
<i>Svega</i>	1,517	2,839
UKUPNO	1,517	2,839

KONSOLIDOVANO = 1.517 + 0 = 1.517

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

INDUSTRIJA

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu		
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	1,296	1,248
<i>Svega</i>	1,296	1,248
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	788	546
b) Troškovi električne i toplotne energije	4,318	3,675
<i>Svega</i>	5,106	4,221
UKUPNO	6,402	5,469

KONSOLIDOVANO = 6.402 + 0 = 6.402

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA**INDUSTRIJA**

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	124,801	144,276
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	21,231	23,925
Troškovi naknada po ugovoru o delu		
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	16,938	13,876
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	66	112
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora		
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	1,845	1,137
Ostali lični rashodi i naknade	10,542	14,411
UKUPNO	175,423	197,737

Ostali lični rashodi u iznosu od 10.542 hiljada RSD odnose se najviše odnose na troškove dnevnica službenog puta u inostranstvo u iznosu od 920 hiljada RSD, troškove prevoza u inostranstvu 554 hiljada RSD, troškove avio karata u iznosu od 1.388 hiljada RSD i troškovi prevoza zaposlenih u iznosu 3.330 hiljada RSD i troškovi stipendija u iznosu od 1.008 hiljada RSD i otpremnine pri odlasku u penziju u iznosu od 802 hiljade RSD.

KONSOLIDOVANO = 175.423 + 0 = 175.423

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA**INDUSTRIJA**

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi usluga na izradi učinaka	89,845	71,356
Troškovi transportnih usluga	2,136	2,164
Troškovi usluga održavanja	1,386	2,468
Troškovi zakupnina	2,924	4,954
Troškovi reklame i propagande		234
Troškovi ostalih usluga	1,978	4,434
UKUPNO	98,269	85,610

Troškovi usluga na izradi učinaka se dominantno odnose na troškove podizvođača na ugovorima Društva. U okviru troškova transportnih usluga, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, iskazani su i troškovi fiksnih telefona, troškovi mobilnih telefona, interneta i dr. Troškovi zakupnina se dominantno odnose na troškove poslovnog prostora u Republici Kazahstan.

KONSOLIDOVANO = 98.269 + 0 = 98.269

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

INDUSTRIJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	<i>u 000 dinara</i>	
	2015	2014
Troškovi amortizacije:		2,131
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 23)	798	127
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 24)	5,745	2,004
<i>Svega</i>	<i>6,543</i>	<i>2,131</i>
Troškovi rezervisanja:		
a) Troškovi rezervisanja za garantni rok		
b) Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		
c) Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
d) Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	205	736
f) Ostala rezervisanja		
<i>Svega</i>	<i>205</i>	<i>736</i>
UKUPNO	6,748	2,867

KONSOLIDOVANO = 6.748 + 0 = 6.748

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

INDUSTRIJA

Struktura nematerijalnih troškova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Troškovi neproizvodnih usluga	20,661	3,041
Troškovi reprezentacije	1,985	2,625
Troškovi premija osiguranja	842	336
Troškovi platnog prometa	1,769	2,154
Troškovi članarina	317	306
Troškovi poreza	6,363	10,763
Ostali nematerijalni troškovi	22,689	39,698
UKUPNO	54,626	58,923

Troškovi neproizvodnih usluga dominantno se odnose na troškove konsultantskih i stručnih usluga u Kazahstanu. Ostali nematerijalni troškovi se dominantno odnose na troškove usluga EP Holding.

ZAHINOS

Struktura nematerijalnih troškova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Troškovi neproizvodnih usluga		
Troškovi reprezentacije		
Troškovi premija osiguranja		
Troškovi platnog prometa		
Troškovi članarina		
Troškovi poreza		
Ostali nematerijalni troškovi	378	335
UKUPNO	378	335

KONSOLIDOVANO = 54.626 + 378 = 55.004

15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

15.1. Finansijski prihodi

INDUSTRIJA

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	20	
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1,795	2,946
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata		
Ostali finansijski prihodi:	28,331	9,999
a) Prihodi od dividendi	28,331	9,999
b) Ostali finansijski prihodi		
<i>Svega</i>	<i>28,331</i>	<i>9,999</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	423	154
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	23721	15693
UKUPNO	54,290	28,792

Prihodi od dividende se u celosti odnose na dividendu pridruženog društva Energopet doo.

$$\text{KONSOLIDOVANO} = 54.290 + 24.204 + 15.445 = 93.939$$

Energopet:

Dobit 2015. godine $157.617 \times 33.33\% = 52.534 - 28.330$ (umanjenje za dividendu) = 24.204

Energoplast:

Dobit 2015. godine $38.612 \times 40\% = 15.445$

15.2. Finansijski rashodi

INDUSTRIJA

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	466	3,478
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	43	464
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata		
Ostali finansijski rashodi		
<i>Svega</i>	<i>509</i>	<i>3,942</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	480	146
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	15,538	10,744
UKUPNO	16,527	14,832

Negativne kursne razlike iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima su dominantno ostvarene prema EP Holding-u.

KONSOLIDOVANO = 16.527 + 0 = 16.527**16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA****16.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha****INDUSTRIJA**

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	337	1,147
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana		
UKUPNO	337	1,147

Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti se dominantno odnose na prihode ostvarene po osnovu vrednovanja obveznica stare devizne štednje.

KONSOLIDOVANO = 337 + 0 = 337**16.2. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha****INDUSTRIJA**

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	153	22,630
UKUPNO	153	22,630

Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana se dominantno odnose na Ispravku vrednosti potraživanja prema IMLEK AD iznosu od 153 hiljade RSD.

KONSOLIDOVANO = 153 + 0 = 153**17. OSTALI PRIHODI I RASHODI****17.1. Ostali prihodi**

INDUSTRIJA

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	309	
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		193
Prihodi od naplacenih troškova sudskih sporova	621	
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	24	226
UKUPNO	954	419

KONSOLIDOVANO = 954 + 0 = 954

17.2. Ostali rashodi**INDUSTRIJA**

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Ostali nepomenuti rashodi	732	1,239
UKUPNO	732	1,239

Ostali nepomenuti rashodi se dominantno odnose na lekarski pregled radnika u iznosu od 671 hiljada RSD.

KONSOLIDOVANO = 732 + 0 = 732

18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

INDUSTRIJA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	7	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		2,570
UKUPNO	7	- 2,570

Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina se dominantno odnose na ispravke nematerijalnih grešaka iz prethodnog perioda.

$$\underline{\underline{\mathbf{KONSOLIDOVANO = 7 + 0 = 7}}}$$

19. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

INDUSTRIJA

Struktura bruto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Poslovni prihodi	306,963	371,853
Poslovni rashodi	342,985	353,445
Poslovni rezultat	- 36,022	18,408
Finansijski prihodi	54,290	28,792
Finansijski rashodi	16,527	14,832
Finansijski rezultat	37,763	13,960
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	337	1,147
Ostali prihodi	954	419
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	153	22,630
Ostali rashodi	732	1,239
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	406	- 22,303
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	7	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		2,570
UKUPNI PRIHODI	362,551	402,211
UKUPNI RASHODI	360,397	394,716
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	2,154	7,495

KONSOLIDOVANO = 2.154 - 378 + 24.204 + 15.445=41.425

Zahinos:

Gubitak 2015. godine $378 \times 100\% = 378$

Energopet:

Dobit 2015. godine $157.617 \times 33.33\% = 52.534 - 28.330$ (umanjenje za dividendu) = 24.204

Energoplast:

Dobit 2015. godine $38.612 \times 40\% = 15.445$

20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

INDUSTRIJA

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	2,154	7,495
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha		
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu		
Oporeziva dobit/ (gubitak)	2,154	7,495
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visine oporezive dobiti		
Ostatak oporezive dobiti	2,154	7,495
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom		
Preneti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine kapitalnog dobitka u skladu sa zakonom		
Ostatak kapitalnog dobitka	-	-
Poreska osnovica	2,154	7,495
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	-	-
Ukupna umanjnje obračunatog poreza		
Obračunati porez po umanjenju	-	-
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	2,154	7,495
Poreski rashod perioda	-	-
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	91	2,065
Neto dobitak/(gubitak)	2,063	5,430

KONSOLIDOVANO = 2.063 – 378 + 24.204 + 15.445 = 41.334

Zahinos:

Gubitak 2015. godine $378 \times 100\% = 378$

Energopet:

Dobit 2015. godine $157.617 \times 33.33\% = 52.534 - 28.330$ (umanjnje za dividendu) = 24.204

Energoplast:

Dobit 2015. godine $38.612 \times 40\% = 15.445$

BILANS STANJA

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Gudvil	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalna imovinu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje 01.01.2014. godine				2,907			2,907
Korekcija početnog stanja							-
Prenos sa jednog oblika na drugi							-
Nove nabavke							-
Otuđenje i rashodovanje							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2014. godine	-	-	-	2,907	-	-	2,907
Korekcija početnog stanja							-
Prenos sa jednog oblika na drugi				1,301			1,301
Nove nabavke							-
Otuđenje i rashodovanje							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	-	-	4,208	-	-	4,208
<u>Ispravka vrednosti</u>							
Stanje 01.01.2014. godine				187			187
Korekcija početnog stanja							-
Amortizacija				798			798
Otuđenje i rashodovanje							-
Obezvredjenja							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2014. godine	-	-	-	985	-	-	985
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija							
Otuđenje i rashodovanje							
Obezvredjenja							
Kursne razlike							
Ostalo							
Stanje 31.12.2015. godine				985			985
<u>Neotpisana vrednost</u>							
31.12.2014. godine				1,922			1,922
31.12.2015. godine				3,223			3,223

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

22.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje 01.01.2014. godine		153,219	24,304	241				177,764
Korekcija početnog stanja								-
Nove nabavke u toku godine			7,022					7,022
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								-
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)		- 241						- 241
Otuđenje i rashodovanje			- 4,804					- 4,804
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		162,542						162,542
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)								-
Stanje 31.12.2014. godine	-	315,520	26,522	241	-	-	-	342,283
Korekcija početnog stanja								-
Nove nabavke u toku godine			5,485					5,485
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								-
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Otuđenje i rashodovanje			- 1,000					- 1,000
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat"								-
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)		- 1,797						- 1,797
Stanje 31.12.2015. godine	-	313,723	31,007	241	-	-	-	344,971
Ispravka vrednosti								
Stanje 01.01.2014. godine		34,124	17,894	111				52,129
Korekcija početnog stanja								-
Amortizacija		115	1,879					1,994
Otuđenje i rashodovanje			- 4,804					- 4,804
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)		- 101						- 101
Obezvredjenja								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)		- 32,342						- 32,342
Stanje 31.12.2014. godine	-	1,796	14,969	111	-	-	-	16,876
Korekcija početnog stanja								-
Amortizacija		2,778	2,958	9				5,745
Otuđenje i rashodovanje			- 942					- 942
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Obezvredjenja								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja /smanjenja		- 1,797						- 1,797
Stanje 31.12.2015. godine	-	2,777	16,985	120	-	-	-	19,882
Neotpisana vrednost								
31.12.2014. godine		313,724	11,553	130				325,407
31.12.2015. godine		310,946	14,022	121				325,089

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu obračunati su troškovi amortizacije u iznosu od 2.778 hiljada RSD.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše kvalifikovani procenitelji. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

1. Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je knjigovodstvenoj vrednosti na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 296.910 hiljada RSD, i ispravka vrednosti 2.778 hiljada RSD.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2015. godine je niža od njegove nabavne vrednosti, tako da su u 2015. godini evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 66 godina).

2. Stanovi solidarnosti

Stanovi solidarnosti iskazani su po fer vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 16.814 hiljada RSD.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti „objekata“ je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. Broj	Naziv objekta	Početno stanje	Amortizacija	Povećanje (nabavka, dodatna ulaganja i	Smanjenje (prodaja, uništenje i dr.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1	Poslovna zgrada	#####	#####							#####
2	Stanovi	16,814								16,814
3										0
4										0
5										0
6										0
	UKUPNO	313,724	2,778	0	0	0	0	0	0	310,946

Na dan 31. decembra 2014. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

Rukovodstvo Društva smatra da nekretnine i oprema na dan 31. decembra 2014. godine, u odnosu na iskazanu vrednost, nisu obezvređeni.

22.2. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	<i>u 000 dinara</i>	
	2015	2014
Stanje na dan 1. januar	5,142	4916
Nove nabavke u toku godine		
Naknadni izdaci		
Prenos (na)/sa stalnu imovinu namenjenu prodaji		
Ostali prenos sa/(na) zaliha i nekretnina		
Otuđenje i rashodovanje		
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha	24	226
Kursne razlike		
Stanje na dan 31. decembra	5166	5142

Na datum bilansa stanja ne postoje ograničenja koja se odnose na mogućnost prodaje investicionih nekretnina niti na ostvarivanje prihoda od zakupa i priliva novca od otuđenja.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina

Investicione nekretnine su iskazane po fer vrednosti na dan 31. decembra 2015. godine u skladu sa procenom sprovedenom od strane kvalifikovanih procenitelja koji imaju priznate i relevantne stručne kvalifikacije i nedavno iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje su procenjivali.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti investicionih nekretnina je dato u donjoj tabeli:

									<i>U 000 dinara</i>
Red. broj	Naziv investicione nekretnine	Početno stanje	Povećanja (nabavke, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenja (prodaja, uništenje i sl.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici/ (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1	Lokal Tose Jovanovica	4,321					24		4,345
2	Baraka 77.77 m2	821							821
3									0
4									0
5									0
6									0
	UKUPNO	5,142	0	0	0	0	24	0	5,166

23. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI**23.1. Učešća u kapitalu**

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

INDUSTRIJA

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2014	2013
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
ZAHINOS	100.00%	11,878	11,878
<i>Ispravka vrednosti</i>		(9,622)	(9,622)
<i>Svega</i>		2,256	2,256
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Energopet doo	33.33%	40,555	40,555
Energoplast doo	40.00%	142	142
<i>Svega</i>		40,697	40,697

KONSOLIDOVANO PRIDRUŽENA = 40.697 + 367.538 + 184.141 = 592.376

Energopet:

Kapital 1.224.400 x 33,33% = 408.093 – 40.555 (učešće u kapitalu) = 367.538

Energoplast:

Kapital 203.707 x 40% = 81.483 - 142 (učešće u kapitalu) + 102.800 (za neuplaćene dividende) = 184.141

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima.

Učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Suvlasnik pridruženog društva Energoplast doo, Chartered Oil and Gas Ltd., se deklarativno izražava da bi prodao svoj udeo u Energoplastu.

23.2. Dugoročni plasmani**INDUSTRIJA**

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	2015	2014
<i>Svega</i>	-	-
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		9,178
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
a) Stambeni krediti dati zaposlenima	1,623	1,771
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	1,623	1,771
UKUPNO	1,623	10,949

KONSOLIDOVANO = 1.623 + 0 = 1.623

24. ZALIHE**INDUSTRIJA**

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2015	2014
a) Roba	1,138	
b) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima		
c) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar		
d) Plaćeni avansi za robu		
e) Plaćeni avansi za usluge	6,487	1,927
<i>Svega</i>	7,625	1,927
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	7,625	1,927

KONSOLIDOVANO = 7.625 + 0 = 7.625

25. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE**INDUSTRIJA**

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2015	2014
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica		
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica		
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	1,737	4,992
Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	22,920	21,647
Kupci u zemlji	6,529	9,581
Kupci u inostranstvu	45,932	130,166
Ostala potraživanja po osnovu prodaje		
UKUPNO	77,118	166,386

Potraživanja po osnovu prodaje od kupaca u inostranstvu-ostala povezana lica se dominantno odnose na potraživanja prema EP Visokogradnja.

Potraživanja po osnovu prodaje od kupaca u zemlji se dominantno odnose na potraživanja prema Vaterpolo savezu Srbije i Rudniku bakra Majdanpek RTB Bor.

Potraživanja po osnovu prodaje od kupaca u inostranstvu se dominantno odnose na potraživanja prema investitoru Engineering&Procurement Services.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

$$\text{KONSOLIDOVANO} = 77.118 + 0 = 77.118$$

26. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA**INDUSTRIJA**

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	2015	2014
Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica		
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica		
UKUPNO	0	0

27. DRUGA POTRAŽIVANJA**INDUSTRIJA**

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica		
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	102,800	102,800
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	12,610	12,577
d) Potraživanja za dividende-druga pravna lica		
<i>Svega</i>	<i>115,410</i>	<i>115,377</i>
Potraživanja od zaposlenih	143	194
Potraživanja od državnih organa i organizacija		
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	20	20
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	406	574
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju	93	317
Potraživanja po osnovu naknada štete		
Ostala kratkoročna potraživanja	97	
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(12,577)</i>	<i>(12,577)</i>

ZAHINOS

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara
	2015
Potraživanja za kamatu i dividende:	
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica	
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	
d) Potraživanja za dividende-druga pravna lica	
<i>Svega</i>	<i>-</i>
Potraživanja od zaposlenih	
Potraživanja od državnih organa i organizacija	
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	414
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju	
Potraživanja po osnovu naknada štete	
Ostala kratkoročna potraživanja	
UKUPNO	414

KONSOLIDOVANO = 103.592 – 102.800 +414 = 1.206

Neplaćena dividenda Energoplata 102.800

28. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2015	2014
HoV koje se drže do dospeća	9,569	
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Kratkor.kred.i plasmani-ostala pov.pravna lica	334	
<i>Svega</i>	334	-
UKUPNO	9,903	0

29. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA**INDUSTRIJA**

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2015	2014
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) račun	26,004	3,386
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	5	1
Blagajna	22	34
Devizni račun	31,701	4,330
<i>Svega</i>	57,732	7,751
Kratkoročno oročeni depoziti-razoročenje moguće u bilo kom trenutku	21,967	
UKUPNO	79,699	7,751

ZAHINOS

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2015	2014
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) račun	256	4
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi		
Blagajna		
Devizni račun		
<i>Svega</i>	-	-
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		
UKUPNO	256	4

KONSOLIDOVANO = 79.699 + 256=79.955

30. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**30.1. Porez na dodatu vrednost****INDUSTRIJA**

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Porez na dodatu vrednost	1,618	3,498
UKUPNO	1,618	3,498

ZAHINOS

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Porez na dodatu vrednost	260	220
UKUPNO	260	220

KONSOLIDOVANO = 1.618 + 260 = 1.878

30.2. Aktivna vremenska razgraničenja

INDUSTRIJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	2015	2014
Unapred plaćeni troškovi:		1,058
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	75	74
b) Unapred plaćeni troškovi - ostala povezana pravna lica		
c) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	54	97
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	117	253
e) Unapred plaćene premije osiguranja	63	30
f) Unapred plaćeni troškovi reklame i propagande		
g) Ostali unapred plaćeni troškovi	83	605
<i>Svega</i>	<i>392</i>	<i>1,059</i>
Potraživanja za nefakturisani prihod:		13,336
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - matična i zavisna pravna lica		
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica	3,001	3,001
c) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	61,421	10,335
<i>Svega</i>	<i>64,422</i>	<i>13,336</i>
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:	58	40
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	58	40
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja		
<i>Svega</i>	<i>58</i>	<i>40</i>
UKUPNO	64,872	14,435

Potraživanja za nefakturisani prihod – ostala povezana pravna lica se dominantno odnose na potraživanja od EP Opreme.

Potraživanja za nefakturisani prihod – ostala pravna lica se dominantno odnose na potraživanja prema investitoru Engineering&Procurement Services.

KONSOLIDOVANO = 64.872 + 0 = 64.872

31. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Osnovni kapital	Ostali	Emisiona	Rezerve	Revalorizaci-	Dobici ili gubici	Dobici ili gubici	Nerealizovani	Neraspoređeni	Gubitak	Otkupl	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	80,897	8,661		22,504	250,671				287,428			650,161
Neto dobitak za godinu									56,085			56,085
												0
Ostali sveobuhvatni rezultat:												0
a) Promene u fer vrednosti finansijskih												0
b) Revalorizacija					211,855							211,855
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					-30,173		-394					-30,567
Svega - ostali sveobuh.rezultat	0	0	0	0	181,682	0	-394	0	0	0	0	181,288
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.	0	0	0	0	181,682	0	-394	0	56,085	0	0	237,373
Korekcije					-1,187				5,171			3,984
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala												0
Raspodela dobiti												0
Stanje na dan 31. decembra 2014.	80,897	8,661	0	22,504	431,166	0	-394	0	348,684	0	0	891,518
Neto dobitak za godinu									41,335			41,335
												0
Ostali sveobuhvatni rezultat:												0
a) Promene u fer vrednosti finansijskih												0
b) Revalorizacija												0
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					-300		-329					-629
Svega - ostali sveobuh.rezultat	0	0	0	0	-300	0	-329	0	0	0	0	-629
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.	0	0	0	0	-300	0	-329	0	41,335	0	0	40,706
Korekcije									635			635
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala												0
Raspodela dobiti												0
Stanje na dan 31. decembra 2015.	80,897	8,661	0	22,504	430,866	0	-723	0	390,654	0	0	932,859

31.1. Osnovni kapital

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2015	2014
Akcijski kapital :		
a) Akcijiški kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	50,781	50,781
b) Akcijiški kapital eksterno	30,116	30,116
<i>Svega</i>	<i>80,897</i>	<i>80,897</i>
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću		
Ulozi		
Državni kapital		
Društveni kapital		
Zadružni udeli		
Emisiona premija		
Ostali osnovni kapital	8,661	8,661
UKUPNO	89,558	89,558

Akcijski kapital čini 197.310 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 410 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

31.2. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2015	2014
Zakonske rezerve	9,789	9,789
Statutarne i druge rezerve	12,715	12,715
UKUPNO	22,504	22,504

31.3. Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

INDUSTRIJA

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	2015	2014
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine		
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	205,612	205,612
b) Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	10,930	10,930
<i>Svega</i>	<i>216,542</i>	<i>216,542</i>
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	698	698
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije postrojenja i opreme		
Ostale revalorizacije rezerve		
UKUPNO	217,240	217,240

KONSOLIDOVANO = 217.240 + 196.656 + 16.970 = 430.866

Energopet: Revalorizacije rezerve $590.028 \times 33,33\% = 196.656$

Energoplast: Revalorizacije rezerve $42.425 \times 40.00\% = 16.970$

31.4. Nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata

INDUSTRIJA

Ostali sveobuhvatni rezultat	u 000 dinara	
	2015	2014
Nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	-	-
UKUPNO	0	0

ZAHINOS

Ostali sveobuhvatni rezultat	<i>u 000 dinara</i>	
	2015	2014
Nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	723	394
UKUPNO	723	394

KONSOLIDOVANO = 0 + 723 = 723

31.5. Neraspoređeni dobitak

INDUSTRIJA

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	2015	2014
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	153,715	144,260
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak		3,913
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)		112
e) Raspodela dobitka		
<i>Svega</i>	153,715	148,285
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	2,063	5,430
UKUPNO	155,778	153,715

KONSOLIDOVANO = 155.778-378 + 170.882+64.371 = 390.653

Zahinos:

Gubitak 2015. godine 378

Energopet:

Kapital 1.224.400 x 33,33% = 408.093. – 40.555 (učesće u kapitalu) – 196.656 (aliquo deo rev. rez) = 170.882.

Energoplast:

Kapital 203.707 x 40% = 81.483 – 142 (učesće u kapitalu) = 81.341-16.970 (aliquo deo rev. rez)=64.371

32. DUGOROČNA REZERVISANJA**INDUSTRIJA**

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Troškovi za zadržane kaucije i depozite	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara			6,740			6,740
Dodatna rezervisanja						0
Iskorišćeno u toku godine			-3,439			-3,439
Ukidanje neiskorišćenih iznosa						0
Stanje na dan 31. decembra 2014.	0	0	3,301	0	0	3,301
Dodatna rezervisanja			205			205
Iskorišćeno u toku godine			-613			-613
Ukidanje neiskorišćenih iznosa						0
Stanje na dan 31. decembra 2015.	0	0	2,893	0	0	2,893

KONSOLIDOVANO = 2.893 + 0 = 2.893

32.1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospjele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- *prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;*
- *drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i*
- *treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.*

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine. Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 8%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je reaian godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 5%. Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostaiog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena.

Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

32.2. Rezervisanja za troškove sudskih sporova

Prikazani iznosi obuhvataju rezervisanja za određene sudske sporove koje su protiv Društva pokrenuli poverioci/kupci/zaposleni. Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire. Po mišljenju rukovodstva, nakon odgovarajućih pravnih konsultacija, ishod tih sudskih sporova neće dovesti do značajnijih gubitaka.

33. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

INDUSTRIJA

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	590	982
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		1,991
Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji		
Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	30,527	
Ostale kratkoročne finansijske obaveze		
UKUPNO	31,117	2,973

KONSOLIDOVANO = 31.117 + 0 = 31.117

34. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE**INDUSTRIJA**

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2015	2014
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica		514
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	17,998	10,583
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu	39,206	12,080
UKUPNO	57,204	23,177

KONSOLIDOVANO = 57.204 + 0 = 57.204

35. OBAVEZE IZ POSLOVANJA**INDUSTRIJA**

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	75,247	75,228
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	73	
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	6,896	9,979
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	2,104	2,093
Dobavljači u zemlji	4,492	3,916
Dobavljači u inostranstvu	252	5,974
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	89,064	97,190

ZAHINOS

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji		
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	73	738
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji		
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači u zemlji		
Dobavljači u inostranstvu		
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	73	738

KONSOLIDOVANO = 89.064-73 =88.991**36. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE****INDUSTRIJA**

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze iz specifičnih poslova:		
<i>Svega</i>	-	-
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	12,799	17,651
Druge obaveze:		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		
b) Obaveze za dividende	106	106
c) Obaveze za učešće u dobitku		
d) Obaveze prema zaposlenima	313	2,907
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora		838
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		
g) Obaveze za kratkoročna rezervisanja		
h) Ostale razne obaveze	390	395
<i>Svega</i>	809	4,246
UKUPNO	13,608	21,897

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada se odnose na decembarsku zaradu 2015. godine isplaćenu tokom januara 2016. godine. Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

KONSOLIDOVANO = 13.608 + 0 = 13.608**37. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA****37.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost**

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost		-
UKUPNO	0	0

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza.

37.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

INDUSTRIJA

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze za porez iz rezultata		
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	1,964	6,977
UKUPNO	1,964	6,977

KONSOLIDOVANO = 1.964 + 0 = 1.964

37.3. Pasivna vremenska razgraničenja

INDUSTRIJA

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2015	2014
Unapred obračunati troškovi:		5,865
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	1,280	5,865
<i>Svega</i>	<i>1,280</i>	<i>5,865</i>
Unapred naplaćeni prihodi:		
a) Unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica		
<i>Svega</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja		
UKUPNO	1,280	5,865

ZAHINOS

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2015	
Unapred obračunati troškovi:		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica		91
<i>Svega</i>		<i>91</i>
Unapred naplaćeni prihodi:		
a) Unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica		
<i>Svega</i>		-
Ostala pasivna vremenska razgraničenja		
UKUPNO		91

KONSOLIDOVANO = 1.280 + 91 = 1.371

38. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2015	2014
Odložena poreska sredstva	-	
Odložene poreske obaveze	40,028	39,937
UKUPNO	40,028	39,937

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu: odbitnih privremenih razlika, i neiskorišćenih poreskih kredita prenetih u naredni period. Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Shodno aktuelnom Zakonu o porezu na dobit, uvažavajući i pretpostavku o neograničenom trajanju društva, po pravilu, priznaju se odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika. S druge strane, za priznavanje odloženih poreskih sredstava po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka i poreskih kredita, potrebno je izvršiti projekciju poreskog bilansa za period kada je, shodno zakonskim rešenjima, po ovim osnovama, moguće umanjiti obavezu poreza na dobit.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih sredstava u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložena poreska sredstva	Poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava		Kapitalni gubici kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Poreski nepriznata rezervisanja	Neplaćeni javni prihodi	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema					
Stanje 01.01.2014. godine				1,011	129		1,140
Na teret/u korist bilansa uspeha				- 516	- 37		- 553
Direktno na teret kapitala							-
Stanje 31.12.2014. godine	-	-	-	495	92	-	587
Na teret/u korist bilansa uspeha				- 61	- 92		- 153
Direktno na teret kapitala							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	-	-	434	-	-	434

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobici kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2014. godine	9,053	- 456	108	-	8,705
Na teret/u korist bilansa uspeha	988	467	57		1,512
Direktno na teret kapitala	30,202		105		30,307
Stanje 31.12.2014. godine	40,243	11	270	-	40,524
Na teret/u korist bilansa uspeha	- 157	91	4	-	62
Direktno na teret kapitala					-
Stanje 31.12.2015. godine	40,086	102	274	-	40,462

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Društva prikazana je u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	39,937	7,565
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	40,028	39,937
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	(91)	(32,372)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Odloženi poreski rashodi perioda	91	2,065
Revalorizacione rezerve	39,937	37,872
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		
UKUPNO	40,028	39,937

Odloženi poreski rashod perioda u iznosu od 91 hiljada RSD je priznat na teret Društva u 2015 godini, kada je ustanovljeno povećanje stanja odloženih poreskih obaveza.

39. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2015. godine i ne postoje materijalno značajni neusaglašeni iznosi.

40. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

INDUSTRIJA

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2015	2014
Primljene jemstve, garancije i druga prava		
Data jemstva		
Date garancije	75,278	12,630
Ostalo	1,392	1,144
UKUPNO	76,670	13,774

KONSOLIDOVANO = 76.670 + 0 = 76.670

41. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Ne postoje hipoteke na teret i u korist društva.

42. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana su izvršena u Napomeni 45 uz pojedinačne finansijske izveštaje.

43. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna sredstva po osnovu sudskih sporova se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

Detaljnije informacije o sudskim sporovima su prezentovane u sledećoj tabeli.

REDNI BROJ	TUŽILAC	TUŽENI	OSNOV SPORA	VREDNOST SPORA	NADLEŽNI SUD	OČEKIVANI TERMIN OKONČANJA SPORA
1.	Milaka Bančić	EP Industrija a.d.	Otkup stana	-	Prvi osnovni sud u Beogradu	Neizvesno
2.	Milanka Bančić	EP Industrija a.d.	Stambeni spor- poništaj odluke o dodeli stana solidarnosti	-	Prvi osnovni sud u Beogradu	Neizvesno
3.	EP Industrija a.d.	Jugoremedija a.d.- u stečaju	Utvrdjenje potraživanja	19.146.240,15 RSD	Privredni sud u Zrenjaninu	Neizvesno
4.	EP Industrija a.d.	Jugoremedija a.d.- u stečaju	Prijava potraživanja	321.146,18 EUR	Privredni sud u Zrenjaninu	Neizvesno
5.	Marko Martinoli	EP Industrija a.d.	Poništaj finansijskih izveštaja 2011	-	Privredni sud u Beogradu	Neizvesno

Društvo je pokrenulo tužbu pred Privrednim sudom u Zrenjaninu radi utvrđivanja visine dela potraživanja prema Jugoremediji a.d. u stečaju. Dana 28.09.2015. godine Privredni sud u Zrenjaninu je doneo presudu o utvrđivanju osnovanosti potraživanja u iznosu od 11.561.451,76 dinara. Presuda je postala pravosnažna dana 30.10.2015. godine, dok je dana 28.12.2015. godine Privredni sud u Zrenjaninu doneo zaključak o ispravci i priznavanju potraživanja poverioca Energoprojekt Industrija u ukupnom iznosu od 28.884.312,77 dinara.

Društvo nema drugih aktivnih materijalno značajnih sudskih sporova.

44. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
07.04.2016. godine

Direktor

Lj. Popović, dipl. inž.

Telefon: (011) 310 14 01, 310 14 02
E-mail: info@epindustrija.rs
www.ep-industry.com

II

Izveštaj nezavisnog revizora

**ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA a.d.
BEOGRAD**

**Konsolidovani finansijski izveštaji za 2015.
godinu**

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Konsolidovani bilans stanja	
Konsolidovani bilans uspeha	
Konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu	
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	
Konsolidovani Izveštaj o promenama na kapitalu	
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA**Akcionarima Energoprojekt Industrija a.d. BEOGRAD**

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Industrija a.d. Beograd i njegovih zavisnih društava (zajedno u daljem tekstu "Grupa"), koji obuhvataju konsolidovani bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine i odgovarajući konsolidovani bilans uspeha, konsolidovani izveštaj o ostalom rezultatu, konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu i konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi konsolidovanih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući, i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Grupe na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Beograd, 7. april 2016. godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

Naziv	EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI
Sedište	BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12
Matični broj	7073224
Šif. delatnosti	7112
PIB	100830795

BILANS STANJA
na dan 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPOMENA BROJ	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3		5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		927,477	896,944	-
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	21	3,223	2,720	-
010 i deo 019	1. Uaganja u razvoj	0004				
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	21	3,223	2,720	
013 i deo 019	3. Gudvil	0006				
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007				
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008				
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		330,255	330,548	-
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011				
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	22.1	310,946	313,724	
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	22.1	14,022	11,552	
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	22.2	5,166	5,142	
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	22.1	121	130	
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016				
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017				
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-	-
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020				
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021				
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022				
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023				
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		593,999	563,676	-
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025				
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	23.1	592,376	552,727	
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027				
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028				
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029				
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030				
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031				
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			9,178	
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	23.2	1,623	1,771	
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		-	-	-
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035				
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036				
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037				
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038				
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039				
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040				
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041				

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPOMENA BROJ	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3		5	6	7
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042				
	G. OBRtna IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		242,557	195,981	-
Klasa 1	I. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	24	7,625	1,927	-
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045				
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046				
12	3. Gotovi proizvodi	0047				
13	4. Roba	0048	24	1,138		
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049				
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	24	6,487	1,927	
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	25	77,118	166,386	-
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052				
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053				
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054	25	1,737	4,992	
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055	25	22,920	21,647	
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	25	6,529	9,581	
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057	25	45,932	130,166	
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058				
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059				
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	27	1,206	1,760	
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061				
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062	28	9,903	-	-
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063				
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064	28	334		
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065				
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066				
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	28	9,569		
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	29	79,955	7,755	
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069	30.1	1,878	3,718	
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	30.2	64,872	14,435	
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		1,170,034	1,092,925	-
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0072	40	76,670	13,774	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401	31	932,858	891,518	-
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	31.1	89,558	89,558	-
300	1. Akcijski kapital	0403	31.1	80,897	80,897	
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404				
302	3. Ulozi	0405				
303	4. Državni kapital	0406				
304	5. Društveni kapital	0407				
305	6. Zadrružni udeli	0408				
306	7. Emisiona premija	0409				
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	31.1	8,661	8,661	
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411				
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412				
32	IV. REZERVE	0413	31.2	22,504	22,504	
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	31.3	430,866	431,166	
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415				
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	31.4			
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417	31.5	723	394	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418	31.5	390,653	348,684	-
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419	31.5	349,319	292,599	
				41,334	56,085	

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPOMENA BROJ	Iznos		
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2014.	Početno stanje 01.01.20
1	2	3		5	6	7
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420				
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421				
350	1. Gubitak ranijih godina	0422				
351	2. Gubitak tekuće godine	0423				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424	32	2,893	3,301	-
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425	32	2,893	3,301	-
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426				
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427				
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428				
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	32	2,893	3,301	
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430				
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432				
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433				
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434				
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435				
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436				
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437				
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438				
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439				
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440				
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	38	40,028	39,937	
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		194,255	158,169	-
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443	33	31,117	2,973	-
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444				
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445	33	590	982	
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446				
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			1,991	
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448				
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	33	30,527		
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450	34	57,204	23,177	
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451	35	88,991	97,190	-
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452	35	75,247	75,228	
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453				
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454	35	6,896	9,979	
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455	35	2,104	2,093	
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	35	4,492	3,916	
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	35	252	5,974	
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458				
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	36	13,608	21,897	
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460				
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	37.2	1,964	6,977	
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	37.3	1,371	5,955	
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420- 0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463				
	Đ. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		1,170,034	1,092,925	-
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	40	76,670	13,774	

U Beogradu,
dana 07.04.2016 godine

Zakonski zastupnik
Popović Ljubisav

Naziv **EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI**

Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

Matični broj
Šif. delatnosti
PIB

BILANS USPEHA
za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPO- MENA	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3		5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 I 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		306,963	371,853
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002	8.1	1,983	3,217
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007	8.1	1,983	3,217
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009	8.2	304,833	368,636
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010			
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012	8.2	3,570	1,135
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	8.2	124,037	25,374
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	8.2	177,226	342,127
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	8.3	147	
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
55 do 55, 62 I 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥ 0	1018		343,363	353,780
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019	9	1,517	2,839
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020			
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	10	1,296	1,248
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	10	5,106	4,221
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	11	175,423	197,737
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	12	98,269	85,610
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	13	6,543	2,131
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	13	205	736
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	14	55,004	59,258
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030		-	18,073
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031		36,400	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032	15.1	93,939	79,782
66, osim 662, 663 I 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033	15.1	69,795	63,935
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034	15.1	20	
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	15.1	1,795	2,946
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036	15.1	67,980	60,989
662	4. Ostali finansijski prihodi	1037	15.1		
	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	15.1	423	154
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	15.1	23,721	15,693
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040	15.2	16,527	14,832
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041	15.2	509	3,941
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	15.2	466	3,477
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043	15.2	43	464
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044	15.2		

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	NAPO- MENA	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3		5	6
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045	15.2		
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	15.2	480	146
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047	15.2	15,538	10,745
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		77,412	64,950
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	16.1	337	1,147
583 i 585	I. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	16.2	153	22,630
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	17.1	954	419
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	17.2	732	1,239
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		41,418	60,720
	L.J. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056	18	7	
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057			2,570
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058	19	41,425	58,150
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060			
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	20	91	2,065
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064	20	41,334	56,085
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067		41,334	56,085
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1070			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu,

dana 07.04.2016 godine

Zakonski zastupnik

Popović Lubisav

Naziv EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj 7073224

Šif. delatnosti 7112

PIB 100830795

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		41,334	56,085
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			211,855
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004		300	940
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006			
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011			
	b) gubici	2012		329	394
335	2. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobitci	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUHvatNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) > 0	2019			210,521
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUHvatNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) > 0	2020		629	
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			29,233
	IV. NETO OSTALI SVEOBUHvatNI DOBITAK (2019-2020-2021) > 0	2022			181,288
	V. NETO OSTALI SVEOBUHvatNI GUBITAK (2020-2019+2021) > 0	2023		629	
	V. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) > 0	2024		40,705	237,373
	II. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) > 0	2025			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUHvatNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 > 0 ili AOP 2025 > 0	2026			
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

U Beogradu,

dana 07.04.2016 godine

Zakonski zastupnik

Popović Ljubisav

Naziv EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

Matični broj 7073224

Šif. delatnosti 7112

PIB 100830795

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	416,435	334,877
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	414,999	330,066
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003	423	
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	1,013	4,811
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	398,504	382,204
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	190,581	141,480
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	182,610	194,891
3. Plaćene kamate	3008	376	29
4. Porez na dobitak	3009		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	24,937	45,804
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	17,931	-
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	-	47,327
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	28,330	64,729
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3015		36,229
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016		8,958
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3017		169
5. Primljene dividende	3018	28,330	19,373
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	7,011	10,083
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	6,786	10,083
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022	225	
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	21,319	54,646
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	-	-
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	27,866	-
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028	27,866	
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	-	22,358
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033		
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034		22,357
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037		1
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	27,866	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	-	22,358
G. Svega prilivi gotovine (3001+3013+3025)	3040	472,631	399,606
D. Svega odlivi gotovine (3005+3019+3031)	3041	405,515	414,645
Đ. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	67,116	-
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	-	15,039
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	7,755	16,229
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	5,084	6,565
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045)	3047	79,955	7,755

U Beogradu,

dana 07.04.2016 godine

Zakonski zastupnik

Popović Ljubisav

Maziv EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

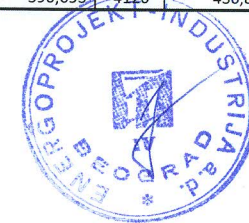
Matični broj 7073224

Šif. delatnosti 7112

PIB 100830795

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2015.

Redni broj	OPIS	Komponenta kapitala												330 Revalorizacione rezerve	AOP	331 Aktuarski dobici ili gubici	
		AOP	30 Osnovni kapital	AOP	31 Upisani a neuplaćeni kapital	AOP	32 Rezerve	AOP	35 Gubitak	AOP	047 i 237 Otkupljene sopstvene akcije	AOP	34 Nerasporedjen i dobitak				AOP
1	2		3		4		5		6		7		8		9		10
1	Početno stanje na dan 01.01.2014.																
	a) dugovni saldo računa	4001		4019		4037		4055		4073		4091		4109		4127	
	b) potražni saldo računa	4002	89,558	4020		4038	22,504	4056		4074		4092	287,428	4110	250,671	4128	
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4003		4021		4039		4057		4075		4093		4111		4129	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4004		4022		4040		4058		4076		4094		4112		4130	
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014.																
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4005	-	4023	-	4041	-	4059	-	4077	-	4095	-	4113	-	4131	-
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4006	89,558	4024	-	4042	22,504	4060	-	4078	-	4096	287,428	4114	250,671	4132	-
4	Promene u prethodnoj 2014. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4007		4025		4043		4061		4079		4097	90,958	4115	31,360	4133	
	b) promet na potražnoj strani računa	4008		4026		4044		4062		4080		4098	152,214	4116	211,855	4134	
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.																
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4009	-	4027	-	4045	-	4063	-	4081	-	4099	-	4117	-	4135	-
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4010	89,558	4028	-	4046	22,504	4064	-	4082	-	4100	348,684	4118	431,166	4136	-
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika																
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4011		4029		4047		4065		4083		4101		4119		4137	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4012		4030		4048		4066		4084		4102		4120		4138	
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.																
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4013	-	4031	-	4049	-	4067	-	4085	-	4103	-	4121	-	4139	-
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4014	89,558	4032	-	4050	22,504	4068	-	4086	-	4104	348,684	4122	431,166	4140	-
8	Promene u tekućoj 2015. godini																
	a) promet na dugovnoj strani računa	4015		4033		4051		4069		4087		4105	28,330	4123	300	4141	
	b) promet na potražnoj strani računa	4016		4034		4052		4070		4088		4106	70,299	4124		4142	
9	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2015.																
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4017	-	4035	-	4053	-	4071	-	4089	-	4107	-	4125	-	4143	-
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4018	89,558	4036	-	4054	22,504	4072	-	4090	-	4108	390,653	4126	430,866	4144	-

Naziv EP INDUSTRIJA AD-KONSOLIDOVANI

Sedište BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12

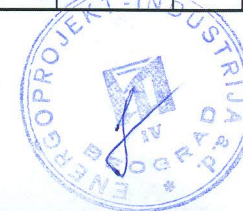
Matični broj 7073224

Šif. delatnosti 7112

PIB 100830795

u hiljadama dinara

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata								AOP	Ukupan kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ(red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	AOP	Gubitak iznad kapitla [Σ(red 1a kol.3 do kol.15) - Σ(red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0			
		AOP	332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente	AOP	333 Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom dobitku ili gubitku pridruženih društava	AOP	334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu inostranog poslovanja i prerečuna finansijskih izveštaja	AOP	336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka					AOP	337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	
1	2		11		12		13		14		15		16		17	
1	Početno stanje na dan 01.01.2014.															
	a) dugovni saldo računa	4145		4163		4181	394	4199		4217			4235	649,767	4244	-
	b) potražni saldo računa	4146		4164		4182		4200		4218						
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika															
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4147		4165		4183		4201		4219			4236		4245	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4148		4166		4184		4202		4220						
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014.															
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0	4149	-	4167	-	4185	394	4203	-	4221	-		4237	649,767	4246	-
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4150	-	4168	-	4186	-	4204	-	4222	-					
4	Promene u prethodnoj 2014. godini															
	a) promet na dugovnoj strani računa	4151		4169		4187		4205		4223			4238		4247	
	b) promet na potražnoj strani računa	4152		4170		4188		4206		4224						
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.															
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0	4153	-	4171	-	4189	394	4207	-	4225	-		4239	891,518	4248	-
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4154	-	4172	-	4190	-	4208	-	4226	-					
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika															
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4155		4173		4191		4209		4227			4240		4249	
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4156		4174		4192		4210		4228						
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.															
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0	4157	-	4175	-	4193	394	4211	-	4229	-		4241	891,518	4250	-
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4158	-	4176	-	4194	-	4212	-	4230	-					
8	Promene u tekućoj 2015. godini															
	a) promet na dugovnoj strani računa	4159		4177		4195	329	4213		4231			4242		4251	
	b) promet na potražnoj strani računa	4160		4178		4196		4214		4232						
9	Stanje na kraju tekuće godine 31.12.2015.															
	a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0	4161	-	4179	-	4197	723	4215	-	4233	-		4243	932,858	4252	-
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4162	-	4180	-	4198	-	4216	-	4234	-					

ENERGOPROJEKT INDUSTRIJA A.D.

**NAPOMENE UZ GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 2016. godine

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	4
2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA.....	4
3. KONSOLIDACIJA	8
3.1. Zavisna društva.....	8
3.2. Pridružena društva	8
3.3. Zajednički aranžmani	8
4. RAČUNOVODSTVENA NAČELA	10
5. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA	11
6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	11
6.1. Procenjivanje	12
6.2. Efekti kurseva stranih valuta	12
6.3. Prihodi	13
6.4. Rashodi.....	14
6.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	15
6.6. Porez na dobitak	15
6.7. Nematerijalna imovina	17
6.8. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	17
6.9. Lizing.....	18
6.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	19
6.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	20
6.12. Investicione nekretnine	21
6.13. Zalihe.....	22
6.14. Stalna sredstva namenjena prodaji.....	22
6.15. Finansijski instrumenti	23
6.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	25
6.17. Kratkoročna potraživanja	26
6.18. Finansijski plasmani	26
6.19. Obaveze	27
6.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	28
6.21. Naknade zaposlenima	29
7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU	30
7.1. Kreditni rizik	31
7.2. Tržišni rizik	33
7.3. Rizik likvidnosti	34
7.4. Upravljanje rizikom kapitala	35
8. POSLOVNI PRIHODI	37
8.1. Prihodi od prodaje robe	37
8.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	37
8.3. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi.....	38
9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	38
10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	38
11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	39
12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA.....	39
13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA	40
14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	40
15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	41
15.1. Finansijski prihodi.....	41
15.2. Finansijski rashodi.....	42
16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	43
16.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha.....	43

16.2.	Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	43
17.	OSTALI PRIHODI I RASHODI.....	43
17.1.	Ostali prihodi	43
17.2.	Ostali rashodi	44
18.	NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA.....	44
19.	DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	45
20.	POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK.....	46
21.	NEMATERIJALNA IMOVINA	48
22.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	49
22.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	49
22.2.	Investicione nekretnine	52
23.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	54
23.1.	Učešća u kapitalu	54
23.2.	Dugoročni plasmani	55
24.	ZALIHE.....	55
25.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	56
26.	POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA.....	56
27.	DRUGA POTRAŽIVANJA	57
28.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	58
29.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA.....	58
30.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	59
30.1.	Porez na dodatu vrednost.....	59
30.2.	Aktivna vremenska razgraničenja.....	60
31.	KAPITAL	61
31.1.	Osnovni kapital.....	62
31.2.	Rezerve	62
31.3.	Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	63
31.4.	Nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	63
31.5.	Neraspoređeni dobitak.....	64
32.	DUGOROČNA REZERVISANJA	65
32.1.	Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	65
32.2.	Rezervisanja za troškove sudskih sporova.....	67
33.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	67
34.	PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	68
35.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	68
36.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	69
37.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	69
37.1.	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost.....	69
37.2.	Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.....	70
37.3.	Pasivna vremenska razgraničenja	70
38.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	71
39.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA	73
40.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	74
41.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA.....	74
42.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	74
43.	POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA	74
44.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	75

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Industrija je akcionarsko društvo za projektovanje, konsalting i inženjering industrijskih objekata i postrojenja (u daljem tekstu: Društvo) u Beogradu. Društvo je osnovano kao posebno pravno lice Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu broj FI 10668/78 koje je doneto 03.01.1979. godine. Registrovano je kod Agencije za privredne registre, Registar privrednih društava broj BD 8034/2005 od 04.04.2005. godine.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07073224
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	7112 - Inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100830795

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** su inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje. Preciznije, Društvo se bavi projektovanjem, konsaltingom i inženjeringom industrijskih objekata i postrojenja u zemlji i inostranstvu, trgovinom na veliko hemijskim proizvodima i drugim delatnostima iz Osnivačkog akta Društva.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **malo pravno lice**. Akcijama Društva se trguje na Beogradskoj berzi.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015);
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015);
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik);
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015);
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010);
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014); i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja korišćeni su aktuelni Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 15.12.2015. godine od strane Odbora direktora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Društva za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u **Napomeni 6.**

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupaju od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“; i

- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili su na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine);
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine); i
- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, "Ciklus 2012-2014", objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 "Finansijski instrumenti" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MSFI 11 "Zajednički aranžmani" - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 14 "Regulatorni računi razgraničenja" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 15 "Prihodi iz ugovora sa klijentima" (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine);
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine); i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 "Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima" - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

3. KONSOLIDACIJA

Konsolidovani finansijski izveštaji su finansijski izveštaji grupe koji su prezentovani kao izveštaji jedinstvenog ekonomskog entiteta.

Konsolidovani finansijski izveštaji sastavljaju se korišćenjem jednoobraznih računovodstvenih politika za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima. U slučaju da član grupe, koji čini matično društvo sa svim svojim zavisnim društvima, za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima koristi računovodstvene politike drugačije od onih koje su usvojene u konsolidovanim finansijskim izveštajima, vrše se odgovarajuća korigovanja njegovih finansijskih izveštaja (shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja.

3.1. Zavisna društva

Pod *zavisnim društvom* smatra se društvo koje je pod kontrolom Društva (matičnog društva).

Društvo kontroliše društvo u koje je investiralo, ako i samo ako ima sve što sledi:

- moć nad društvom u koji je investirao (ima sadašnju sposobnost da usmerava relevantne aktivnosti, tj. aktivnosti koje značajno utiču na prinose društva u koji je investirano);
- izloženost, ili prava na varijabilne prinose po osnovu svog učešća u društvu u koji je investirao i
- sposobnost da koristi svoju moć nad društvom u koji je investirao kako bi uticao na iznos prinosa za investitora.

Primenjeni metod konsolidacije za ova društva u skladu sa MSFI 10 – Konsolidovani finansijski izveštaji je metod potpune konsolidacije. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Učešća bez prava kontrole su iskazana posebno.

3.2. Pridružena društva

Pridruženo društvo je ono društvo nad kojim Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kog poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%.

Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva u skladu sa MRS 28 – Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate je equity metod (metod udela). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno, ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka, razlika većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

3.3. Zajednički aranžmani

Zajednički aranžman je aranžman u kome dve ili više strana imaju zajedničku kontrolu. Zajednička kontrola postoji samo kada odluke o relevantnim aktivnostima zahtevaju jednoglasnu odluku strana koje dele kontrolu.

U zavisnosti od prava i obaveza strana u aranžmanu, zajednički aranžman može biti ili zajedničko poslovanje ili zajednički poduhvat.

Zajedničko poslovanje je zajednički aranžman u kome strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poslovanju) imaju prava na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman. Učesnici u zajedničkom poslovanju priznaju:

- svoju imovinu, uključujući i svoje učešće u imovini koja je u zajedničkom vlasništvu;
- svoje obaveze, uključujući i svoj deo u obavezama koje su preuzete;
- svoje prihode od prodaje svog učešće u rezultatima nastalim iz zajedničkog poslovanja;
- svoj deo prihoda od prodaje rezultata zajedničkog poslovanja i
- svoje rashode, uključujući svoj deo u svim rashodima koji su zajednički nastali.

Računovodstveno obuhvatanje zajedničkog poslovanja u pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva vrši se u skladu sa MSFI koji se primenjuju na datu imovinu, obavezu, prihod ili rashod.

Zajednički poduhvat je zajednički aranžman u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom (učesnici u zajedničkom poduhvatu) imaju prava na neto imovinom aranžmana, što podrazumeva da sama finansijska struktura, a ne učesnici u zajedničkom poduhvatu ima pravo na imovinu i odgovornost za obaveze koje se odnose na aranžman.

Učešće u zajedničkom poduhvatu u konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva obuhvata se equity metodom (metodom udela) u skladu sa MRS 28, dok se u pojedinačnim finansijskim izveštajima ono obuhvata po nabavnoj vrednosti u skladu sa MRS 27.

Strane koje učestvuju u zajedničkom aranžmanu, ali nemaju zajedničku kontrolu nad njim, u svojim pojedinačnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima obuhvataju svoje učešće u zajedničkom poslovanju i zajedničkom poduhvatu u skladu sa relevantnim odredbama MSFI 11.

Grupu za konsolidaciju čine Društvo niže navedena zavisna i pridružena društva u zemlji i inostranstvu.

Zavisna društva u inostranstvu su sledeća:

- Zahinos Ltd Kipar

Pridružena društva u zemlji su:

- Energopet doo
- Energoplast doo

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

Naziv društva	PIB	Matični broj	Šifra delatnosti	Status	Vlasništvo (%)
Energopet doo	100001441	17165941	25240	pridruženo	33,33
Energoplast doo	101831672	17330454	25210	pridruženo	40,00
Zahinos Ltd.	11, Grigori Afxentiou Street, Centro Imperio, Limasol, Kipar			zavisno	100,00

4. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti;
- Načelo doslednosti;
- Načelo opreznosti;
- Načelo suštine iznad forme;
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda; i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

5. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i

računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

6.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

6.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	<i>Iznos u dinarima</i>	
1 EUR	121.6261	120,9583
1 USD	111.2468	99.4641

6.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom;
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom;
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te

transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

6.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda**, iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim приходima.

6.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

6.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza; i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava; ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike;
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period; i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim

periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društvo može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit i to dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 – Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

6.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je ili: odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo;
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom; i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja; ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

6.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

1. zemljište;
2. objekti;
3. postrojenja i oprema; i
4. ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postrojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava;
- povećava kapacitet;
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

6.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing,

ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

6.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost) se sistematski alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja, i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

6.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, to jest, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje; i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi; i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

6.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe; ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine; i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

6.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja), i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije, i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povrati od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

6.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova

knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje); i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti; i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

6.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća;
- zajmovi (kredit) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja; ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate;
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate; i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobici (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

6.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

6.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis; ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

6.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 – Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadiivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

6.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja, čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom se vrši preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnjanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

6.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva; ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

6.21. Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano

MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora.

7. FINANSIJSKI RIZICI I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA U DRUŠTVU

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva. Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu sa *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Analizom poslovanja Društva u prethodnom periodu, kao i strukturom pozicija iz bilansa stanja i bilansa uspeha, može se zaključiti da je Društvo izloženo različitim vrstama rizika.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju;
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

7.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana. Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove otežane likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Potraživanja po osnovu prodaje:		
a) Oprema		4,992
b) Visokogradnja	22,920	21,647
c) Energoprojekt Sunnzville d.o.o.	292	
d) Urbanizam i arhitektura	884	
e) Energopet	561	
f) RTB BOR		7
g) Henkel		510
h) Rudnik bakra Majdanpek	2,926	3,411
i) RAAP Zastava Kragujevac		90
j) Galenika	485	485
k) Imlek		153
l) Sojaprotein		2,971
lj) AIR Serbia		1,937
m) Zorka Pharm Šabac	189	
n) Enginerin&Procurement Service	44,291	127,565
nj) Tetrapak	1,641	2,601
o) Vaterpolo savez Srbije	2,627	
Ostali	302	17
<i>Svega</i>	<i>77,118</i>	<i>166,386</i>

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	852	4,992
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	884	
f) Preko 365 dana	22,920	21,647
Svega	24,656	26,639
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	3,118	5,955
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		1,137
f) Preko 365 dana	3,411	2,490
Svega	6,529	9,582
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	2,023	73,107
c) 30 - 60 dana		44,443
d) 60 - 90 dana		12,615
e) 90 - 365 dana	41,007	
f) Preko 365 dana	2,903	
Svega	45,933	130,165
UKUPNO	77,118	166,386

7.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kurseva stanih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama.

Društvo je izloženo valutnom riziku.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobavljači u zemlji (matična i zavisna pravna lica):		
Energoprojekt Holding	75,247	75,228
Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):	6,896	9,979
a) Entel EP	68	2,136
b) Visokogradnja	6,775	6,539
c) Energodata	53	1,304
d) Ostali dobavljači u zemlji	4,492	3,916
<i>Svega</i>	86,635	89,123
Dobavljači u inostranstvu (matična i zavisna pravna lica):		
Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):	2,356	8,067
a) Viskogradnja	2,104	2,093
b) Dobavljači u Kazahstanu	252	5,974
<i>Svega</i>	2,356	8,067
UKUPNO	88,991	97,190

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Društvo nije opterećeno rizikom od promene cena.

7.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;

- gotovinski ratio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu ratio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2015	2014
Opšti ratio likvidnosti	2:1	1.25	1.24
Rigorozni ratio likvidnosti	1:1	1.21	1.23
Gotovinski ratio likvidnosti		0.41	0.05
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)	Pozitivna vrednost	48.302	37.812

Na osnovu prikazanih podataka, može se zaključiti da je došlo do delimičnog poboljšanja pokazatelja gotovinskog racia likvidnosti i neto obrtnih sredstava u odnosu na prethodnu godinu.

Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoloživu gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

7.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Neto dobitak/gubitak	41,334	56,085
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	891,518	
b) Kapital na kraju godine	932,858	891,518
Svega	<i>912,188</i>	<i>445,759</i>
Stopa prinosa na kraju godine	4.53%	12.58%

Shodno podacima iz tabele, jasno je da se rezultati poslovanja u 2014. i 2015. godini, sa aspekta održivosti kapitala, ne mogu oceniti kao zadovoljavajući, tako da je **rizik kapitala izražen**.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Obaveze	194,255	158,169
Ukupna sredstva	1,170,034	1,092,925
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	<i>16.60</i>	<i>14.47</i>
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	932,859	891,518
b) Dugoročna rezervisanja i obaveze	42,921	43,238
Svega	<i>975,780</i>	<i>934,756</i>
Ukupna sredstva	1,170,034	1,092,925
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	83.40	85.53

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) finansijskih obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i dodatog gubitka iznad visine kapitala); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto zaduženost:		
a) Finansijske obaveze	194,255	158,169
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	79,955	7,755
<i>Svega</i>	<i>114,300</i>	<i>150,414</i>
Kapital	932,858	891,518
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 8.16	1 : 5.93

BILANS USPEHA**8. POSLOVNI PRIHODI****8.1. Prihodi od prodaje robe****INDUSTRIJA**

Struktura prihoda od prodaje robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje na domaćem tržištu	1,983	3,217
UKUPNO	1,983	3,217

Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu su ostvareni prodajom PET granulata.

$$\underline{\underline{\text{KONSOLIDOVANO} = 1.983 + 0 = 1.983}}$$

8.2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga**INDUSTRIJA**

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	3,570	1,135
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	124,037	25,374
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	177,226	342,127
UKUPNO	304,833	368,636

Prihodi od prodaje na usluga na domaćem tržištu se odnose najviše na prihode ostvarene pružanjem usluga investitorima Air Srbija i Zorka Pharm Šabac, dok se na inostranom tržištu najviše odnose na investitora Engineering&Procurement Services, Bokserski savez magistanske oblasti i Kazhrom.

KONSOLIDOVANO = 304.833 + 0 = 304.833

8.3. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i drugi poslovni prihodi

INDUSTRIJA

Struktura prihoda od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. i drugi poslovni prihodi	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od izdavanja stanova	147	
<i>Svega</i>	0	
UKUPNO	147	0

KONSOLIDOVANO = 147 + 0 = 0

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

INDUSTRIJA

Struktura nabavne vrednosti prodate robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Nabavna vrednost prodate robe:	1,517	2,839
a) Nabavna vrednost prodate robe matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		
b) Nabavna vrednost prodate robe na domaćem tržištu	1,517	2,839
c) Nabavna vrednost prodate robe na inostranom tržištu		
<i>Svega</i>	1,517	2,839
UKUPNO	1,517	2,839

KONSOLIDOVANO = 1.517 + 0 = 1.517

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

INDUSTRIJA

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi materijala:		
a) Troškovi materijala za izradu		
b) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	1,296	1,248
<i>Svega</i>	1,296	1,248
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	788	546
b) Troškovi električne i toplotne energije	4,318	3,675
<i>Svega</i>	5,106	4,221
UKUPNO	6,402	5,469

KONSOLIDOVANO = 6.402 + 0 = 6.402

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA**INDUSTRIJA**

Struktura troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	124,801	144,276
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	21,231	23,925
Troškovi naknada po ugovoru o delu		
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	16,938	13,876
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	66	112
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora		
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	1,845	1,137
Ostali lični rashodi i naknade	10,542	14,411
UKUPNO	175,423	197,737

Ostali lični rashodi u iznosu od 10.542 hiljada RSD odnose se najviše odnose na troškove dnevnica službenog puta u inostranstvo u iznosu od 920 hiljada RSD, troškove prevoza u inostranstvu 554 hiljada RSD, troškove avio karata u iznosu od 1.388 hiljada RSD i troškovi prevoza zaposlenih u iznosu 3.330 hiljada RSD i troškovi stipendija u iznosu od 1.008 hiljada RSD i otpremnine pri odlasku u penziju u iznosu od 802 hiljade RSD.

KONSOLIDOVANO = 175.423 + 0 = 175.423

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA**INDUSTRIJA**

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi usluga na izradi učinaka	89,845	71,356
Troškovi transportnih usluga	2,136	2,164
Troškovi usluga održavanja	1,386	2,468
Troškovi zakupnina	2,924	4,954
Troškovi reklame i propagande		234
Troškovi ostalih usluga	1,978	4,434
UKUPNO	98,269	85,610

Troškovi usluga na izradi učinaka se dominantno odnose na troškove podizvođača na ugovorima Društva. U okviru troškova transportnih usluga, pored troškova transportnih usluga u zemlji i inostranstvu, iskazani su i troškovi fiksnih telefona, troškovi mobilnih telefona, interneta i dr. Troškovi zakupnina se dominantno odnose na troškove poslovnog prostora u Republici Kazahstan.

KONSOLIDOVANO = 98.269 + 0 = 98.269

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

INDUSTRIJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	<i>u 000 dinara</i>	
	2015	2014
Troškovi amortizacije:		2,131
a) Amortizacija nematerijalnih ulaganja (Napomena 23)	798	127
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 24)	5,745	2,004
<i>Svega</i>	<i>6,543</i>	<i>2,131</i>
Troškovi rezervisanja:		
a) Troškovi rezervisanja za garantni rok		
b) Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		
c) Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite		
d) Rezervisanja za troškove restrukturiranja		
e) Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	205	736
f) Ostala rezervisanja		
<i>Svega</i>	<i>205</i>	<i>736</i>
UKUPNO	6,748	2,867

KONSOLIDOVANO = 6.748 + 0 = 6.748

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

INDUSTRIJA

Struktura nematerijalnih troškova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Troškovi neproizvodnih usluga	20,661	3,041
Troškovi reprezentacije	1,985	2,625
Troškovi premija osiguranja	842	336
Troškovi platnog prometa	1,769	2,154
Troškovi članarina	317	306
Troškovi poreza	6,363	10,763
Ostali nematerijalni troškovi	22,689	39,698
UKUPNO	54,626	58,923

Troškovi neproizvodnih usluga dominantno se odnose na troškove konsultantskih i stručnih usluga u Kazahstanu. Ostali nematerijalni troškovi se dominantno odnose na troškove usluga EP Holding.

ZAHINOS

Struktura nematerijalnih troškova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2014</i>	<i>2013</i>
Troškovi neproizvodnih usluga		
Troškovi reprezentacije		
Troškovi premija osiguranja		
Troškovi platnog prometa		
Troškovi članarina		
Troškovi poreza		
Ostali nematerijalni troškovi	378	335
UKUPNO	378	335

KONSOLIDOVANO = 54.626 + 378 = 55.004

15. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

15.1. Finansijski prihodi

INDUSTRIJA

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	20	
Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1,795	2,946
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata		
Ostali finansijski prihodi:	28,331	9,999
a) Prihodi od dividendi	28,331	9,999
b) Ostali finansijski prihodi		
<i>Svega</i>	<i>28,331</i>	<i>9,999</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	423	154
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	23721	15693
UKUPNO	54,290	28,792

Prihodi od dividende se u celosti odnose na dividendu pridruženog društva Energopet doo.

$$\text{KONSOLIDOVANO} = 54.290 + 24.204 + 15.445 = 93.939$$

Energopet:

Dobit 2015. godine $157.617 \times 33.33\% = 52.534 - 28.330$ (umanjenje za dividendu) = 24.204

Energoplast:

Dobit 2015. godine $38.612 \times 40\% = 15.445$

15.2. Finansijski rashodi

INDUSTRIJA

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	466	3,478
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	43	464
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata		
Ostali finansijski rashodi		
<i>Svega</i>	<i>509</i>	<i>3,942</i>
Rashodi kamata (prema trećim licima)	480	146
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	15,538	10,744
UKUPNO	16,527	14,832

Negativne kursne razlike iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima su dominantno ostvarene prema EP Holding-u.

KONSOLIDOVANO = 16.527 + 0 = 16.527**16. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA****16.1. Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha****INDUSTRIJA**

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	337	1,147
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana		
UKUPNO	337	1,147

Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti se dominantno odnose na prihode ostvarene po osnovu vrednovanja obveznica stare devizne štednje.

KONSOLIDOVANO = 337 + 0 = 337**16.2. Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha****INDUSTRIJA**

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	153	22,630
UKUPNO	153	22,630

Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana se dominantno odnose na Ispravku vrednosti potraživanja prema IMLEK AD iznosu od 153 hiljade RSD.

KONSOLIDOVANO = 153 + 0 = 153**17. OSTALI PRIHODI I RASHODI****17.1. Ostali prihodi**

INDUSTRIJA

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	309	
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti		193
Prihodi od naplacenih troškova sudskih sporova	621	
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	24	226
UKUPNO	954	419

KONSOLIDOVANO = 954 + 0 = 954

17.2. Ostali rashodi**INDUSTRIJA**

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Ostali nepomenuti rashodi	732	1,239
UKUPNO	732	1,239

Ostali nepomenuti rashodi se dominantno odnose na lekarski pregled radnika u iznosu od 671 hiljada RSD.

KONSOLIDOVANO = 732 + 0 = 732

18. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

INDUSTRIJA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	7	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		2,570
UKUPNO	7	- 2,570

Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina se dominantno odnose na ispravke nematerijalnih grešaka iz prethodnog perioda.

$$\underline{\underline{\mathbf{KONSOLIDOVANO = 7 + 0 = 7}}}$$

19. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

INDUSTRIJA

Struktura bruto rezultata	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Poslovni prihodi	306,963	371,853
Poslovni rashodi	342,985	353,445
Poslovni rezultat	- 36,022	18,408
Finansijski prihodi	54,290	28,792
Finansijski rashodi	16,527	14,832
Finansijski rezultat	37,763	13,960
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	337	1,147
Ostali prihodi	954	419
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	153	22,630
Ostali rashodi	732	1,239
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	406	- 22,303
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	7	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		2,570
UKUPNI PRIHODI	362,551	402,211
UKUPNI RASHODI	360,397	394,716
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	2,154	7,495

KONSOLIDOVANO = 2.154 - 378 + 24.204 + 15.445=41.425

Zahinos:

Gubitak 2015. godine $378 \times 100\% = 378$

Energopet:

Dobit 2015. godine $157.617 \times 33.33\% = 52.534 - 28.330$ (umanjenje za dividendu) = 24.204

Energoplast:

Dobit 2015. godine $38.612 \times 40\% = 15.445$

20. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

INDUSTRIJA

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	2,154	7,495
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha		
Usklađivanje i korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu		
Oporeziva dobit/ (gubitak)	2,154	7,495
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visine oporezive dobiti		
Ostatak oporezive dobiti	2,154	7,495
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom		
Preneti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine kapitalnog dobitka u skladu sa zakonom		
Ostatak kapitalnog dobitka	-	-
Poreska osnovica	2,154	7,495
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	-	-
Ukupna umanjnje obračunatog poreza		
Obračunati porez po umanjenju	-	-
Dobitak/gubitak pre oporezivanja	2,154	7,495
Poreski rashod perioda	-	-
Odloženi poreski rashod/prihod perioda	91	2,065
Neto dobitak/(gubitak)	2,063	5,430

KONSOLIDOVANO = 2.063 – 378 + 24.204 + 15.445 = 41.334

Zahinos:

Gubitak 2015. godine $378 \times 100\% = 378$

Energopet:

Dobit 2015. godine $157.617 \times 33.33\% = 52.534 - 28.330$ (umanjnje za dividendu) = 24.204

Energoplast:

Dobit 2015. godine $38.612 \times 40\% = 15.445$

BILANS STANJA

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	Gudvil	Ostala nematerijalna imovina	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalna imovinu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>							
Stanje 01.01.2014. godine				2,907			2,907
Korekcija početnog stanja							-
Prenos sa jednog oblika na drugi							-
Nove nabavke							-
Otuđenje i rashodovanje							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2014. godine	-	-	-	2,907	-	-	2,907
Korekcija početnog stanja							-
Prenos sa jednog oblika na drugi				1,301			1,301
Nove nabavke							-
Otuđenje i rashodovanje							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	-	-	4,208	-	-	4,208
<u>Ispravka vrednosti</u>							
Stanje 01.01.2014. godine				187			187
Korekcija početnog stanja							-
Amortizacija				798			798
Otuđenje i rashodovanje							-
Obezvredjenja							-
Kursne razlike							-
Ostalo							-
Stanje 31.12.2014. godine	-	-	-	985	-	-	985
Korekcija početnog stanja							
Amortizacija							
Otuđenje i rashodovanje							
Obezvredjenja							
Kursne razlike							
Ostalo							
Stanje 31.12.2015. godine				985			985
<u>Neotpisana vrednost</u>							
31.12.2014. godine				1,922			1,922
31.12.2015. godine				3,223			3,223

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

22.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje 01.01.2014. godine		153,219	24,304	241				177,764
Korekcija početnog stanja								-
Nove nabavke u toku godine			7,022					7,022
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								-
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)		- 241						- 241
Otuđenje i rashodovanje			- 4,804					- 4,804
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		162,542						162,542
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)								-
Stanje 31.12.2014. godine	-	315,520	26,522	241	-	-	-	342,283
Korekcija početnog stanja								-
Nove nabavke u toku godine			5,485					5,485
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi								-
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Otuđenje i rashodovanje			- 1,000					- 1,000
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat"								-
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)		- 1,797						- 1,797
Stanje 31.12.2015. godine	-	313,723	31,007	241	-	-	-	344,971
Ispravka vrednosti								
Stanje 01.01.2014. godine		34,124	17,894	111				52,129
Korekcija početnog stanja								-
Amortizacija		115	1,879					1,994
Otuđenje i rashodovanje			- 4,804					- 4,804
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)		- 101						- 101
Obezvredjenja								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja / (smanjenja)		- 32,342						- 32,342
Stanje 31.12.2014. godine	-	1,796	14,969	111	-	-	-	16,876
Korekcija početnog stanja								-
Amortizacija		2,778	2,958	9				5,745
Otuđenje i rashodovanje			- 942					- 942
Prenos na stalnu imovinu namenjenu prodaji								-
Ostali prenosi sa / (na)								-
Obezvredjenja								-
Kursne razlike								-
Ostala povećanja /smanjenja		- 1,797						- 1,797
Stanje 31.12.2015. godine	-	2,777	16,985	120	-	-	-	19,882
Neotpisana vrednost								
31.12.2014. godine		313,724	11,553	130				325,407
31.12.2015. godine		310,946	14,022	121				325,089

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti. Sa aspekta troškova amortizacije, u odnosu na prethodnu godinu obračunati su troškovi amortizacije u iznosu od 2.778 hiljada RSD.

Fer vrednost objekata obično se utvrđuje procenom koju vrše kvalifikovani procenitelji. Fer vrednost objekata je obično njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima sledeće „objekte“ koji se iskazuju po revalorizovanoj vrednosti na dan procene:

1. Poslovna zgrada Energoprojekt

Poslovna zgrada Energoprojekt iskazana je knjigovodstvenoj vrednosti na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 296.910 hiljada RSD, i ispravka vrednosti 2.778 hiljada RSD.

Rezidualna vrednost predmetnog objekta pre procene izvršene na dan 31.12.2015. godine je niža od njegove nabavne vrednosti, tako da su u 2015. godini evidentirani troškovi amortizacije. Korisni vek upotrebe predmetnog „objekta“ je 100 godina (preostali korisni vek upotrebe je 66 godina).

2. Stanovi solidarnosti

Stanovi solidarnosti iskazani su po fer vrednosti na dan 31. decembra 2014. godine u iznosu od 16.814 hiljada RSD.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti „objekata“ je dato u donjoj tabeli:

u 000 dinara

Red. Broj	Naziv objekta	Početno stanje	Amortizacija	Povećanje (nabavka, dodatna ulaganja i	Smanjenje (prodaja, uništenje i dr.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1	Poslovna zgrada	#####	#####							#####
2	Stanovi	16,814								16,814
3										0
4										0
5										0
6										0
	UKUPNO	313,724	2,778	0	0	0	0	0	0	310,946

Na dan 31. decembra 2014. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

Rukovodstvo Društva smatra da nekretnine i oprema na dan 31. decembra 2014. godine, u odnosu na iskazanu vrednost, nisu obezvređeni.

22.2. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	2015	2014
Stanje na dan 1. januar	5,142	4916
Nove nabavke u toku godine		
Naknadni izdaci		
Prenos (na)/sa stalnu imovinu namenjenu prodaji		
Ostali prenos sa/(na) zaliha i nekretnina		
Otuđenje i rashodovanje		
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)		
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha	24	226
Kursne razlike		
Stanje na dan 31. decembra	5166	5142

Na datum bilansa stanja ne postoje ograničenja koja se odnose na mogućnost prodaje investicionih nekretnina niti na ostvarivanje prihoda od zakupa i priliva novca od otuđenja.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina

Investicione nekretnine su iskazane po fer vrednosti na dan 31. decembra 2015. godine u skladu sa procenom sprovedenom od strane kvalifikovanih procenitelja koji imaju priznate i relevantne stručne kvalifikacije i nedavno iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje su procenjivali.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti investicionih nekretnina je dato u donjoj tabeli:

									<i>U 000 dinara</i>
Red. broj	Naziv investicione nekretnine	Početno stanje	Povećanja (nabavke, dodatna ulaganja i dr.)	Smanjenja (prodaja, uništenje i sl.)	Prenos sa / (na)	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Dobici/ (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Kursna razlika	Krajnje stanje
1	Lokal Tose Jovanovica	4,321					24		4,345
2	Baraka 77.77 m2	821							821
3									0
4									0
5									0
6									0
	UKUPNO	5,142	0	0	0	0	24	0	5,166

23. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI**23.1. Učešća u kapitalu**

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli:

INDUSTRIJA

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		2014	2013
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
ZAHINOS	100.00%	11,878	11,878
<i>Ispravka vrednosti</i>		(9,622)	(9,622)
<i>Svega</i>		2,256	2,256
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Energopet doo	33.33%	40,555	40,555
Energoplast doo	40.00%	142	142
<i>Svega</i>		40,697	40,697

KONSOLIDOVANO PRIDRUŽENA = 40.697 + 367.538 + 184.141 = 592.376

Energopet:

Kapital 1.224.400 x 33,33% = 408.093 – 40.555 (učešće u kapitalu) = 367.538

Energoplast:

Kapital 203.707 x 40% = 81.483 - 142 (učešće u kapitalu) + 102.800 (za neuplaćene dividende) = 184.141

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima.

Učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Suvlasnik pridruženog društva Energoplast doo, Chartered Oil and Gas Ltd., se deklarativno izražava da bi prodao svoj udeo u Energoplastu.

23.2. Dugoročni plasmani**INDUSTRIJA**

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	2015	2014
<i>Svega</i>	-	-
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća		9,178
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
a) Stambeni krediti dati zaposlenima	1,623	1,771
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	1,623	1,771
UKUPNO	1,623	10,949

KONSOLIDOVANO = 1.623 + 0 = 1.623

24. ZALIHE**INDUSTRIJA**

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	2015	2014
a) Roba	1,138	
b) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima		
c) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar		
d) Plaćeni avansi za robu		
e) Plaćeni avansi za usluge	6,487	1,927
<i>Svega</i>	7,625	1,927
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	7,625	1,927

KONSOLIDOVANO = 7.625 + 0 = 7.625

25. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE**INDUSTRIJA**

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	2015	2014
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica		
Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica		
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	1,737	4,992
Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	22,920	21,647
Kupci u zemlji	6,529	9,581
Kupci u inostranstvu	45,932	130,166
Ostala potraživanja po osnovu prodaje		
UKUPNO	77,118	166,386

Potraživanja po osnovu prodaje od kupaca u inostranstvu-ostala povezana lica se dominantno odnose na potraživanja prema EP Visokogradnja.

Potraživanja po osnovu prodaje od kupaca u zemlji se dominantno odnose na potraživanja prema Vaterpolo savezu Srbije i Rudniku bakra Majdanpek RTB Bor.

Potraživanja po osnovu prodaje od kupaca u inostranstvu se dominantno odnose na potraživanja prema investitoru Engineering&Procurement Services.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje klasifikovanih kao Potraživanja i zajmovi, odgovara njihovoj fer vrednosti.

Društvo nema nikakva obezbeđenja potraživanja po osnovu prodaje.

$$\text{KONSOLIDOVANO} = 77.118 + 0 = 77.118$$

26. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA**INDUSTRIJA**

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	2015	2014
Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica		
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica		
UKUPNO	0	0

27. DRUGA POTRAŽIVANJA**INDUSTRIJA**

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Potraživanja za kamatu i dividende:		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica		
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	102,800	102,800
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	12,610	12,577
d) Potraživanja za dividende-druga pravna lica		
<i>Svega</i>	<i>115,410</i>	<i>115,377</i>
Potraživanja od zaposlenih	143	194
Potraživanja od državnih organa i organizacija		
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	20	20
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	406	574
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju	93	317
Potraživanja po osnovu naknada štete		
Ostala kratkoročna potraživanja	97	
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(12,577)</i>	<i>(12,577)</i>

ZAHINOS

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara
	2015
Potraživanja za kamatu i dividende:	
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica	
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica	
d) Potraživanja za dividende-druga pravna lica	
<i>Svega</i>	<i>-</i>
Potraživanja od zaposlenih	
Potraživanja od državnih organa i organizacija	
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	414
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	
Potraživanja za naknade zarada koje se refunfiraju	
Potraživanja po osnovu naknada štete	
Ostala kratkoročna potraživanja	
UKUPNO	414

KONSOLIDOVANO = 103.592 – 102.800 +414 = 1.206

Neplaćena dividenda Energoplata 102.800

28. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	2015	2014
HoV koje se drže do dospeća	9,569	
Ostali kratkoročni finansijski plasmani:		
a) Kratkoročno oročeni depoziti		
b) Kratkor.kred.i plasmani-ostala pov.pravna lica	334	
<i>Svega</i>	334	-
UKUPNO	9,903	0

29. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA**INDUSTRIJA**

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2015	2014
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) račun	26,004	3,386
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi	5	1
Blagajna	22	34
Devizni račun	31,701	4,330
<i>Svega</i>	57,732	7,751
Kratkoročno oročeni depoziti-razoročenje moguće u bilo kom trenutku	21,967	
UKUPNO	79,699	7,751

ZAHINOS

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	2015	2014
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti		
Tekući (poslovni) račun	256	4
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi		
Blagajna		
Devizni račun		
<i>Svega</i>	-	-
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		
UKUPNO	256	4

KONSOLIDOVANO = 79.699 + 256=79.955

30. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**30.1. Porez na dodatu vrednost****INDUSTRIJA**

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Porez na dodatu vrednost	1,618	3,498
UKUPNO	1,618	3,498

ZAHINOS

Struktura poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Porez na dodatu vrednost	260	220
UKUPNO	260	220

KONSOLIDOVANO = 1.618 + 260 = 1.878

30.2. Aktivna vremenska razgraničenja

INDUSTRIJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	2015	2014
Unapred plaćeni troškovi:		1,058
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	75	74
b) Unapred plaćeni troškovi - ostala povezana pravna lica		
c) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	54	97
d) Unapred plaćeni troškovi zakupnine	117	253
e) Unapred plaćene premije osiguranja	63	30
f) Unapred plaćeni troškovi reklame i propagande		
g) Ostali unapred plaćeni troškovi	83	605
<i>Svega</i>	<i>392</i>	<i>1,059</i>
Potraživanja za nefakturisani prihod:		13,336
a) Potraživanja za nefakturisani prihod - matična i zavisna pravna lica		
b) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica	3,001	3,001
c) Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	61,421	10,335
<i>Svega</i>	<i>64,422</i>	<i>13,336</i>
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:	58	40
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	58	40
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja		
<i>Svega</i>	<i>58</i>	<i>40</i>
UKUPNO	64,872	14,435

Potraživanja za nefakturisani prihod – ostala povezana pravna lica se dominantno odnose na potraživanja od EP Opreme.

Potraživanja za nefakturisani prihod – ostala pravna lica se dominantno odnose na potraživanja prema investitoru Engineering&Procurement Services.

KONSOLIDOVANO = 64.872 + 0 = 64.872

31. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Osnovni kapital	Ostali	Emisiona	Rezerve	Revalorizaci-	Dobici ili gubici	Dobici ili gubici	Nerealizovani	Neraspoređeni	Gubitak	Otkupl	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	80,897	8,661		22,504	250,671				287,428			650,161
Neto dobitak za godinu									56,085			56,085
												0
Ostali sveobuhvatni rezultat:												0
a) Promene u fer vrednosti finansijskih												0
b) Revalorizacija					211,855							211,855
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					-30,173		-394					-30,567
Svega - ostali sveobuh.rezultat	0	0	0	0	181,682	0	-394	0	0	0	0	181,288
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.	0	0	0	0	181,682	0	-394	0	56,085	0	0	237,373
Korekcije					-1,187				5,171			3,984
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala												0
Raspodela dobiti												0
Stanje na dan 31. decembra 2014.	80,897	8,661	0	22,504	431,166	0	-394	0	348,684	0	0	891,518
Neto dobitak za godinu									41,335			41,335
												0
Ostali sveobuhvatni rezultat:												0
a) Promene u fer vrednosti finansijskih												0
b) Revalorizacija												0
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					-300		-329					-629
Svega - ostali sveobuh.rezultat	0	0	0	0	-300	0	-329	0	0	0	0	-629
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.	0	0	0	0	-300	0	-329	0	41,335	0	0	40,706
Korekcije									635			635
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala												0
Raspodela dobiti												0
Stanje na dan 31. decembra 2015.	80,897	8,661	0	22,504	430,866	0	-723	0	390,654	0	0	932,859

31.1. Osnovni kapital

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	2015	2014
Akcijski kapital :		
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	50,781	50,781
b) Akcijski kapital eksterno	30,116	30,116
<i>Svega</i>	<i>80,897</i>	<i>80,897</i>
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću		
Ulozi		
Državni kapital		
Društveni kapital		
Zadružni udeli		
Emisiona premija		
Ostali osnovni kapital	8,661	8,661
UKUPNO	89,558	89,558

Akcijski kapital čini 197.310 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 410 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

31.2. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	2015	2014
Zakonske rezerve	9,789	9,789
Statutarne i druge rezerve	12,715	12,715
UKUPNO	22,504	22,504

31.3. Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

INDUSTRIJA

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine		
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina:		
a) Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	205,612	205,612
b) Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije ostalih nekretnina	10,930	10,930
<i>Svega</i>	<i>216,542</i>	<i>216,542</i>
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije investicionih nekretnina	698	698
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije postrojenja i opreme		
Ostale revalorizacije rezerve		
UKUPNO	<i>217,240</i>	<i>217,240</i>

KONSOLIDOVANO = 217.240 + 196.656 + 16.970 = 430.866

Energopet: Revalorizacije rezerve $590.028 \times 33,33\% = 196.656$

Energoplast: Revalorizacije rezerve $42.425 \times 40.00\% = 16.970$

31.4. Nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata

INDUSTRIJA

Ostali sveobuhvatni rezultat	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	-	-
UKUPNO	<i>0</i>	<i>0</i>

ZAHINOS

Ostali sveobuhvatni rezultat	<i>u 000 dinara</i>	
	2015	2014
Nerealizovani gubici po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	723	394
UKUPNO	723	394

KONSOLIDOVANO = 0 + 723 = 723

31.5. Neraspoređeni dobitak

INDUSTRIJA

Struktura neraspoređenog dobitka	<i>u 000 dinara</i>	
	2015	2014
Neraspoređeni dobitak ranijih godina:		
a) Stanje na dan 01. januar	153,715	144,260
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak		3,913
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)		112
e) Raspodela dobitka		
<i>Svega</i>	153,715	148,285
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	2,063	5,430
UKUPNO	155,778	153,715

KONSOLIDOVANO = 155.778-378 + 170.882+64.371 = 390.653

Zahinos:

Gubitak 2015. godine 378

Energopet:

Kapital 1.224.400 x 33,33% = 408.093. – 40.555 (učešće u kapitalu) – 196.656 (aliquo deo rev. rez) = 170.882.

Energoplast:

Kapital 203.707 x 40% = 81.483 – 142 (učešće u kapitalu) = 81.341-16.970 (aliquo deo rev. rez)=64.371

32. DUGOROČNA REZERVISANJA**INDUSTRIJA**

Struktura dugoročnih rezervisanja	Troškovi u garantnom roku	Troškovi za zadržane kaucije i depozite	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Sudski sporovi	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 1. januara			6,740			6,740
Dodatna rezervisanja						0
Iskorišćeno u toku godine			-3,439			-3,439
Ukidanje neiskorišćenih iznosa						0
Stanje na dan 31. decembra 2014.	0	0	3,301	0	0	3,301
Dodatna rezervisanja			205			205
Iskorišćeno u toku godine			-613			-613
Ukidanje neiskorišćenih iznosa						0
Stanje na dan 31. decembra 2015.	0	0	2,893	0	0	2,893

KONSOLIDOVANO = 2.893 + 0 = 2.893

32.1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospjele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Preduzeću za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%); a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim preduzećima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim preduzećima u ukupnom broju zaposlenih celog Preduzeća.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- *prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti;*
- *drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja; i*
- *treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.*

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Preduzeću isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine. Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 8%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je reaian godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rast zarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 5%. Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostaiog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena.

Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

32.2. Rezervisanja za troškove sudskih sporova

Prikazani iznosi obuhvataju rezervisanja za određene sudske sporove koje su protiv Društva pokrenuli poverioci/kupci/zaposleni. Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire. Po mišljenju rukovodstva, nakon odgovarajućih pravnih konsultacija, ishod tih sudskih sporova neće dovesti do značajnijih gubitaka.

33. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

INDUSTRIJA

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	590	982
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu		1,991
Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji		
Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	30,527	
Ostale kratkoročne finansijske obaveze		
UKUPNO	31,117	2,973

KONSOLIDOVANO = 31.117 + 0 = 31.117

34. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE**INDUSTRIJA**

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	2015	2014
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica		514
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u zemlji	17,998	10,583
Primljeni avansi od drugih pravnih lica u inostranstvu	39,206	12,080
UKUPNO	57,204	23,177

KONSOLIDOVANO = 57.204 + 0 = 57.204

35. OBAVEZE IZ POSLOVANJA**INDUSTRIJA**

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	75,247	75,228
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	73	
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	6,896	9,979
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	2,104	2,093
Dobavljači u zemlji	4,492	3,916
Dobavljači u inostranstvu	252	5,974
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	89,064	97,190

ZAHINOS

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji		
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	73	738
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji		
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		
Dobavljači u zemlji		
Dobavljači u inostranstvu		
Ostale obaveze iz poslovanja		
UKUPNO	73	738

KONSOLIDOVANO = 89.064-73 =88.991**36. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE****INDUSTRIJA**

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze iz specifičnih poslova:		
<i>Svega</i>	-	-
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	12,799	17,651
Druge obaveze:		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		
b) Obaveze za dividende	106	106
c) Obaveze za učešće u dobitku		
d) Obaveze prema zaposlenima	313	2,907
e) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora		838
f) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima		
g) Obaveze za kratkoročna rezervisanja		
h) Ostale razne obaveze	390	395
<i>Svega</i>	809	4,246
UKUPNO	13,608	21,897

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada se odnose na decembarsku zaradu 2015. godine isplaćenu tokom januara 2016. godine. Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

KONSOLIDOVANO = 13.608 + 0 = 13.608**37. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA****37.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost**

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost		-
UKUPNO	0	0

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza.

37.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

INDUSTRIJA

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2015	2014
Obaveze za porez iz rezultata		
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	1,964	6,977
UKUPNO	1,964	6,977

KONSOLIDOVANO = 1.964 + 0 = 1.964

37.3. Pasivna vremenska razgraničenja

INDUSTRIJA

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2015	2014
Unapred obračunati troškovi:		5,865
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	1,280	5,865
<i>Svega</i>	<i>1,280</i>	<i>5,865</i>
Unapred naplaćeni prihodi:		
a) Unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica		
<i>Svega</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja		
UKUPNO	1,280	5,865

ZAHINOS

Obaveze za ostale poreze doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	2015	
Unapred obračunati troškovi:		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica		91
<i>Svega</i>		<i>91</i>
Unapred naplaćeni prihodi:		
a) Unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica		
<i>Svega</i>		-
Ostala pasivna vremenska razgraničenja		
UKUPNO		91

KONSOLIDOVANO = 1.280 + 91 = 1.371

38. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	2015	2014
Odložena poreska sredstva	-	
Odložene poreske obaveze	40,028	39,937
UKUPNO	40,028	39,937

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu: odbitnih privremenih razlika, i neiskorišćenih poreskih kredita prenetih u naredni period. Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Shodno aktuelnom Zakonu o porezu na dobit, uvažavajući i pretpostavku o neograničenom trajanju društva, po pravilu, priznaju se odložena poreska sredstva po osnovu odbitnih privremenih razlika. S druge strane, za priznavanje odloženih poreskih sredstava po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka i poreskih kredita, potrebno je izvršiti projekciju poreskog bilansa za period kada je, shodno zakonskim rešenjima, po ovim osnovama, moguće umanjiti obavezu poreza na dobit.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama profesionalne regulative, MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga, Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih sredstava u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložena poreska sredstva	Poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava		Kapitalni gubici kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Poreski nepriznata rezervisanja	Neplaćeni javni prihodi	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema					
Stanje 01.01.2014. godine				1,011	129		1,140
Na teret/u korist bilansa uspeha				- 516	- 37		- 553
Direktno na teret kapitala							-
Stanje 31.12.2014. godine	-	-	-	495	92	-	587
Na teret/u korist bilansa uspeha				- 61	- 92		- 153
Direktno na teret kapitala							-
Stanje 31.12.2015. godine	-	-	-	434	-	-	434

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost sredstava koja se amortizuju je veća od poreske vrednosti sredstava		Kapitalni dobici kod investicionih nekretnina i stalnih sred. namenjenih prodaji	Ostalo	Ukupno
	Nekretnine	Nematerijalna imovina, postrojenja i oprema			
Stanje 01.01.2014. godine	9,053	- 456	108	-	8,705
Na teret/u korist bilansa uspeha	988	467	57		1,512
Direktno na teret kapitala	30,202		105		30,307
Stanje 31.12.2014. godine	40,243	11	270	-	40,524
Na teret/u korist bilansa uspeha	- 157	91	4	-	62
Direktno na teret kapitala					-
Stanje 31.12.2015. godine	40,086	102	274	-	40,462

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih sredstava/obaveza Društva prikazana je u narednoj tabeli.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	39,937	7,565
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	40,028	39,937
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	(91)	(32,372)

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	u 000 dinara	
	2015	2014
Odloženi poreski rashodi perioda	91	2,065
Revalorizacione rezerve	39,937	37,872
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		
UKUPNO	40,028	39,937

Odloženi poreski rashod perioda u iznosu od 91 hiljada RSD je priznat na teret Društva u 2015 godini, kada je ustanovljeno povećanje stanja odloženih poreskih obaveza.

39. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2015. godine i ne postoje materijalno značajni neusaglašeni iznosi.

40. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktra vanbilansne aktive i pasive data je u narednoj tabeli.

INDUSTRIJA

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	2015	2014
Primljene jemstve, garancije i druga prava		
Data jemstva		
Date garancije	75,278	12,630
Ostalo	1,392	1,144
UKUPNO	76,670	13,774

KONSOLIDOVANO = 76.670 + 0 = 76.670

41. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Ne postoje hipoteke na teret i u korist društva.

42. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana su izvršena u Napomeni 45 uz pojedinačne finansijske izveštaje.

43. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna sredstva po osnovu sudskih sporova se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

Detaljnije informacije o sudskim sporovima su prezentovane u sledećoj tabeli.

REDNI BROJ	TUŽILAC	TUŽENI	OSNOV SPORA	VREDNOST SPORA	NADLEŽNI SUD	OČEKIVANI TERMIN OKONČANJA SPORA
1.	Milaka Bančić	EP Industrija a.d.	Otkup stana	-	Prvi osnovni sud u Beogradu	Neizvesno
2.	Milanka Bančić	EP Industrija a.d.	Stambeni spor- poništaj odluke o dodeli stana solidarnosti	-	Prvi osnovni sud u Beogradu	Neizvesno
3.	EP Industrija a.d.	Jugoremedija a.d.- u stečaju	Utvrđenje potraživanja	19.146.240,15 RSD	Privredni sud u Zrenjaninu	Neizvesno
4.	EP Industrija a.d.	Jugoremedija a.d.- u stečaju	Prijava potraživanja	321.146,18 EUR	Privredni sud u Zrenjaninu	Neizvesno
5.	Marko Martinoli	EP Industrija a.d.	Poništaj finansijskih izveštaja 2011	-	Privredni sud u Beogradu	Neizvesno

Društvo je pokrenulo tužbu pred Privrednim sudom u Zrenjaninu radi utvrđivanja visine dela potraživanja prema Jugoremediji a.d. u stečaju. Dana 28.09.2015. godine Privredni sud u Zrenjaninu je doneo presudu o utvrđivanju osnovanosti potraživanja u iznosu od 11.561.451,76 dinara. Presuda je postala pravosnažna dana 30.10.2015. godine, dok je dana 28.12.2015. godine Privredni sud u Zrenjaninu doneo zaključak o ispravci i priznavanju potraživanja poverioca Energoprojekt Industrija u ukupnom iznosu od 28.884.312,77 dinara.

Društvo nema drugih aktivnih materijalno značajnih sudskih sporova.

44. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
07.04.2016. godine

Direktor

Lj. Popović, dipl. inž.

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

III

Godišnji konsolidovani izveštaj o poslovanju

1. Opšti podaci
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti, organizacione strukture i podaci o upravi Društva
3. Podaci o razvoju, finansijskom položaju i rezultatu poslovanja Društva
4. Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, rizici i pretnje
5. Važniji poslovni događaji nakon izveštajne godine
6. Značajniji poslovi sa povezanim licima
7. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja
8. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine
9. Informacije o otkupu sopstvenih akcija
10. Postojanje ogranaka
11. Ciljevi i politike vezano za upravljanje finansijskim rizicima, izloženost cenovnom, kreditnom i riziku likvidnosti
12. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja
13. Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih finansijskih izveštaja
14. Odluka o raspodeli dobiti ili pokriću gubitka

1. Opšti podaci

OPŠTI PODACI	
Poslovno ime	Energoprojekt Industrija a.d.
Sedište i adresa	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
Matični broj	07073224
PIB	100830795
Web site	www.ep-industry.com
e-mail adresa	office@ep-industry.com
Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata	BD 8034/2005 APR
Delatnost (šifra i opis)	07112 – Inženjerske delatnosti i tehničko savetovanje
Prosečan broj zaposlenih u 2015. godini	95
Broj izdatih akcija	197.310
Vrsta i klasa akcija	Obične akcije
Podaci o matičnom društvu	Energoprojekt Holding a.d. Beograd – 62,77%
Podaci o pridruženim društvima	Energopet d.o.o. Beograd – 33,33% Energoplast d.o.o. Beograd – 40,00%
Podaci o zavisnim društvima	Zahinos Ltd Nikozija Kipar – 100%
Podaci o ograncima	Filijala EP Industrija a.d. Almati Republika Kazahstan
Podaci o predstavništvima	Predstavništvo EP Industrija a.d. Moskva Ruska Federacija
Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj	BDO d.o.o. Beograd, Knez Mihailova 10, Beograd

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti, organizacione strukture i podaci o upravi Društva

Osnovna delatnost Energoprojekt Industrije a.d. je projektovanje, konsalting i inženjering industrijskih objekata i postrojenja i upravljanje zavisnim društvima. Društvo je osnivač dve proizvodne fabrike, za proizvodnju PET predformi –Energopet d.o.o. i za proizvodnju plastičnih zatvarača –Energoplast d.o.o., u kojima Društvo aktivno učestvuje u upravljanju na osnovu vlasničkog udela od 33,33% u Energopetu i 40% u Energoplastu. Društvo u pridruženim društvima ima ravnopravan položaj sa ostalim vlasnicima, odnosno, onemogućeno je donošenje bitnih odluka bez saglasnosti Društva. Zavisno društvo Zahinos Ltd je u 100% vlasništvu Društva i tokom 2015. godine nije imalo poslovnih aktivnosti (minimalni režijski troškovi).

Energoprojekt Industrija a.d. je sprovodila poslovne aktivnosti u domenu svoje osnovne delatnosti, projektovanje, konsalting i inženjering industrijskih objekata i postrojenja u zemlji i inostranstvu.

Društvo je jednodomno akcionarsko društvo sa sledećim organima upravljanja: Skupština akcionara i Odbor Direktora. Skupština akcionara ima svog Predsednika i njen rad je definisan „Poslovníkom o radu Skupštine akcionara Energoprojekt Industrije a.d.”.

Skupština akcionara bira, razrešava i kontroliše rad Odbora Direktora. Odbor Direktora ima pet direktora, od kojih je jedan Izvršni direktor (Direktor društva) i 4 neizvršna direktora, od kojih je jedan nezavistan od Društva (nezavisni direktor) a jedan predstavnik manjinskih akcionara. Skupština akcionara bira članove Odbora direktora na predlog Generalnog direktora Energoprojekt Holdinga a.d. ili na predlog jednog ili više

akcionara koji poseduju najmanje 5% od ukupnog broja emitovanih akcija sa pravom glasa. Kod izbora člana Odbora direktora predstavnika manjinskih akcionara, većinski vlasnik Energoprojekt Holding a.d. se suzdržava od glasanja. Nadležnosti Skupštine akcionara, Odbora direktora i Izvršnog direktora definisane su Statutom Društva.

Društvo u svom sastavu ima više organizacionih celina i prateće službe. Celine su strukovno podeljene i pokrivaju kompletne usluge potrebne za realizaciju investicije u nekoj industrijskoj oblasti bez obzira da li je tražena usluga na nivou ideje, projektovanja, konsaltinga, izgradnje ili puštanja u pogon.

PODACI O UPRAVI DRUŠTVA				
ČLANOVI ODBORA DIREKTORA				
Ime i prezime, prebivalište, obrazovanje	Pozicija	Sadašnje zaposlenje	Članstvo u drugim odborima	% akcija Društva
Zoran Radosavljević, dipl. inž., Beograd	Predsednik	penzioner	Energoprojekt Energodata a.d.	-
Ljubisav Popović, dipl. inž., Beograd	Izvršni direktor	Izvršni direktor Energoprojekt Industrija a.d.	-	0,43%
Svetlana Tolić, dipl. ekon., Beograd	Neizvršni direktor	Koordinator finansijskih poslova, Energoprojekt Oprema a.d.	Energoprojekt Energodata a.d.	-
Milivoje Cvetanović, dipl. ekon., Beograd	Nezavisni direktor	penzioner	Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	-
Bogosav Janković, dipl. inž., Beograd	Predstavnik manjinskih akcionara	penzioner	-	1,45%

3. Podaci o razvoju, finansijskom položaju i rezultatu poslovanja Društva

PODACI O RAZVOJU I REZULTATU POSLOVANJA DRUŠTVA	
Izveštaj uprave o realizaciji usvojene poslovne politike	Poslovanje se obavljalo u okvirima usvojenih planskih dokumenata.
ANALIZA KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH POKAZATELJA	
Ukupni prihodi u 000 dinara	402.200
Ukupni rashodi u 000 dinara	360.775
Bruto dobit	41.425
Prinos na ukupni kapital	3,66%
Neto prinos na sopstveni kapital	4,53%
Stepen zaduženosti	16,60%
Opšti racio likvidnosti	1,25
Rigorozni racio likvidnosti	1,21
Gotovinski racio likvidnosti	0,41
Neto obrtni kapital u 000 dinara	48.302
CENA AKCIJA U IZVEŠTAJNOM PERIODU	
Najviša	1.787,00
Najniža	1.200,00

Tržišna kapitalizacija u 000 dinara na dan 31.12.2015.	320.629		
Dobitak po akciji u dinarima	209,49		
Isplaćena dividenda po akciji bruto u dinarima	2015. godina	2014. godina	2013. godina
	-	-	-
OSTVARENJA DRUŠTVA PO SEGMENTIMA U SKLADU SA ZAHTEVIMA MSFI 8			
Kompanija u organizacionom smislu posluje kao celina te se nisu stekli uslovi za izveštavanje po segmentima u skladu sa MSFI 8			
PROMENE VEĆE OD 10% U ODNOSU NA PRETHODNU GODINU			
Imovina	Promene su posledica postupka konsolidacije (<i>equity</i> metod) i promena u pojedinačnim bilansima Društva.		
	U pojedinačnim bilansima, u okviru stalne imovine najznačajnija promena je povećanje na poziciji Nekretnine, postrojenja i oprema usled nabavke kompjuterske opreme. Takođe, došlo je do povećanja na poziciji Nematerijalne imovine koja je posledica nabavke softverskih alata. Smanjenje na poziciji dugoročnih HOV koje se drže do dospeća je posledica knjigovodstvenog prenosa na poziciju kratkoročnih HOV koje se drže do dospeća.		
	U pojedinačnim bilansima, u okviru obrtne imovine najznačajnije je uvećanje na poziciji Zaliha koja je posledica izvršenih uplata avansa podizvođačima.		
Obaveze	Smanjenje potraživanja po osnovu prodaje je posledica izvršenih naplata potraživanja.		
	U pojedinačnim bilansima, povećanje na poziciji Ostale kratkoročne finansijske obaveze su posledica kratkoročnog kreditnog zaduženja kod Fonda za razvoj Republike Srbije za potrebe finansiranja inženjering projekta VIP Lounge za investitora Air Srbija. Uvećanje na poziciji Obaveze iz poslovanja su usled avansnih uplata investitora, dugovanja prema podizvođačima na projektima u Kazahstanu.		
Neto dobitak/gubitak	Ostvarena je konsolidovana neto dobit u iznosu od 41.334 hiljada dinara.		
SLUČAJEVI KOD KOJIH POSTOJI NEIZVESNOST NAPLATE PRIHODA ILI BUDUĆI TROŠKOVI KOJI MOGU UTICATI NA FINANSIJSKU POZICIJU DRUŠTVA:			
Neizvesnost naplate prihoda postoji u slučaju Jugoremedija a.d. u stečaju. Društvo je blagovremeno izvršilo ispravku vrednosti potraživanja i aktivno prati postupak stečaja.			
STANJE (BROJ I PROCENAT) SOPSTVENIH AKCIJA, STICANJE SOPSTVENIH AKCIJA, PRODAJA SOPSTVENIH AKCIJA, PONIŠTENJE SOPSTVENIH AKCIJA			
U 2015. godini, ne postoje otkupljene sopstvene akcije.			

4. Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, rizici i pretnje

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu	<ul style="list-style-type: none"> • Izlazak na bar dva ino tržišta u sferi projektovanja, isporuke tehnološke opreme, konsaltingu, a kasnije i inženjering poslovima (Republika Kazahstan, Ruska Federacija, Republika Sudan, Irak) • Upravljanje i razvoj zavisnim društvima u cilju održanja i unapređenja tržišne pozicije • Unapređivanje sopstvenog integrisanog sistema menadžmenta (IMS) koji
--	--

	<p>obuhvata menadžment kvalitetom (QMS), menadžment bezbednošću i zdravljem na radu (OHSAS), menadžment zaštitom životne sredine (EMS) i menadžment energijom (EnMS)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kadrovska konsolidacija, podmlađivanje i poboljšanje kadrovskog potencijala sa mlađim i iskusnim kadrom • Dovodjenje broja zaposlenih na optimalan nivo • Smanjenje troškova poslovanja • Uvođenje sistema nagrađivanja zaposlenih preko ostvarenih doprinosa u zavisnosti od ostvarenih rezultata projekata, biroa i pojedinaca. • Osavremenjavanje i poboljšanje tehnološke opreme
Promena poslovnih politika	Nije bilo promena.
Glavni rizici i pretnje kojima je privredno društvo izloženo	<ul style="list-style-type: none"> • Dalje smanjenje intenziteta investicija u industrijske objekte • Nedostatak kompleksnih projekata i investicija • Veliki broj mikro i malih konkurenata • Ulazak stranih kompanija na domaće tržište • Nizak stepen likvidnosti na domaćem tržištu • Volatilnost lokalnih valuta na inostranim tržištima.

5. Važniji poslovni događaji nakon izveštajne godine

Nije bilo bitnijih poslovnih događaja.

6. Značajniji poslovi sa povezanim licima

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi:		
Holding	20	124
Visokogradnja	1.665	2.291
Oprema	63	707
Entel	218	451
Urbanizam i arhitektura	738	37
Synnivile	1.198	
Garant	6	
Niskogradnja	41	
Energopet	28.331	10.594
<i>Svega</i>	<i>32.280</i>	<i>14.204</i>
Rashodi:		
Holding	22.204	29.570
Visokogradnja	249	1.527
Entel	910	7.904
Energodata	1.254	4.379
Hidroinženjering		198
Urbanizam i arhitektura		2.575
Garant	852	152
Niskogradnja		
Dom 12	178	122

7. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

Osim aktivnosti na resertifikaciji QMS, druge nadzorne provjere EMS i OHSAS i prve nadzorne provjere EnMS, kao i stalnih aktivnosti menadžmenta na razmatranju daljeg razvoja, unapređenja i investicija pridruženih društava Energopet i Energoplast nije bilo značajnijih aktivnosti na polju istraživanja i razvoja.

8. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Nije bilo značajnih ulaganja.

9. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Nije bilo otkupa sopstvenih akcija.

10. Postojanje ogranaka

Energoprojekt Industrija a.d. poseduje registrovanu filijalu u gradu Almati, Republika Kazahstan, osnovanu novembra 2012. godine. Poslovanje filijale je uključeno u finansijske izveštaje Društva za 2015. godinu.

11. Ciljevi i politike vezano za upravljanje finansijskim rizicima, izloženost cenovnom, kreditnom i riziku likvidnosti

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta. Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Pravilnikom o osnovama sistema interne kontrole i upravljanju rizikom Energoprojekt Industrija a.d. od 20. februara 2014. godine su utvrđene aktivnosti u sistemu interne kontrole i procesu upravljanja rizikom, definisani su principi, dokumenta i vremenski okvir u kome se ove aktivnosti sprovode i utvrđuju nadležnosti organa Društva, organizacionih delova i funkcija za njihovo uspostavljanje, efikasnost u primeni i trajno unapređenje

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Društvo nije opterećeno rizikom od promene cena.

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana. Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove otežane likvidnosti.

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Povezana pravna lica:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	852	4.992
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana	884	
f) Preko 365 dana	22.920	21.647
Svega	24.656	26.639
Kupci u zemlji:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	3.118	5.955
c) 30 - 60 dana	-	
d) 60 - 90 dana	-	
e) 90 - 365 dana	-	1.137
f) Preko 365 dana	3.411	2.490
Svega	6.529	9.582
Kupci u inostranstvu:		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana	2.023	73.107
c) 30 - 60 dana		44.443
d) 60 - 90 dana		12.615
e) 90 - 365 dana	41.007	
f) Preko 365 dana	2.903	
Svega	45.933	130.165
UKUPNO	77.118	166.386

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;

- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe i aktivna vremenska razgraničenja; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su, takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2015	2014
Opšti racio likvidnosti	2:1	1.25	1.24
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	1.21	1.23
Gotovinski racio likvidnosti		0.41	0.05
Neto obrtna sredstva (u hiljadama dinara)	Pozitivna vrednost	48.302	37.812

Na osnovu prikazanih podataka, može se zaključiti da je došlo do delimičnog poboljšanja pokazatelja gotovinskog racia likvidnosti i neto obrtnih sredstava u odnosu na prethodnu godinu.

Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoloživu gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

12. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja

Energoprojekt Industrija a.d. primenjuje sopstveni kodeks korporativnog upravljanja (koji je usvojen na 16. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Industrije a.d. održanoj 27.01.2012. godine.

Kodeksom korporativnog upravljanja Energoprojekt Industrija a.d. postavljaju se principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Energoprojekt Industrije a.d., a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja društva.

Osnovni cilj kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca, konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u društvo, sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja društva.

Organi društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kada za tim postoji potreba, budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata društva.

U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

Tekst usvojenog kodeksa korporativnog upravljanja se nalazi na zvaničnoj internet prezentaciji Energoprojekt Industrija a.d. http://www.ep-industry.com/dokumenta_preduzeca.php.

13. Odluka nadležnog organa o usvajanju godišnjih konsolidovanih finansijskih izveštaja

Na sednici Odbora direktora održanoj dana 15.03.2016. odobreni su Godišnji konsolidovani finansijski izveštaji i isti se upućuju Skupštini akcionara na usvajanje. Planirano je da se tokom juna meseca 2016. godine održi redovna Skupština akcionara. Odluka o usvajanju će biti naknadno objavljena u celosti.

14. Odluka o raspodeli dobiti ili pokriću gubitka

Videti prethodnu tačku 13. Odluka će biti naknadno objavljena u celosti.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA NA GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

Akcionarima Energoprojekt Industrija a.d. Beograd

Izvršili smo reviziju redovnih i konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Industrija a.d. Beograd (u daljem tekstu: "Društvo") za godinu završenu 31. decembra 2015. i obelodanjenih u godišnjem izveštaju o poslovanju, odnosno konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju Društva za 2015. godinu, a na koje smo izdali mišljenje 7. aprila 2016. godine.

Odgovornost rukovodstva za godišnji izveštaj

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost godišnjeg izveštaja o poslovanju, odnosno konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu i Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 31/2011).

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju, odnosno konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju Društva za 2015. godinu sa redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Naši postupci u tom pogledu su obavljani u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 "Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije", i ograničeni su samo na ocenu usaglašenosti godišnjeg izveštaja o poslovanju, odnosno konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju sa revidiranim redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Mišljenje

Po našem mišljenju, godišnji izveštaj o poslovanju, odnosno konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju Društva za 2015. godinu usklađeni su, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa revidiranim redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva za 2015. godinu.

Beograd, 21. april 2016. godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

IV

Izjava lica odgovornih za sastavljanje izveštaja

Prema našem najboljem saznanju, godišnji konsolidovani finansijski izveštaj sastavljen je uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Zakonski zastupnik

Izvršni direktor
Ljubisav Popović, dipl. inž.